

Βρυξέλλες, 9.12.2015
COM(2015) 635 final

2015/0288 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις διαδικτυακές και άλλες
εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SWD(2015) 274}

{SWD(2015) 275}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Στο πλαίσιο της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά¹, που εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 6 Μαΐου 2015, ανακοινώθηκε νομοθετική πρωτοβουλία σχετικά με τους εναρμονισμένους κανόνες για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και τις διαδικτυακές πωλήσεις αγαθών. Η παρούσα πρωτοβουλία συνίσταται σε i) μία πρόταση σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και σε ii) μία πρόταση σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις διαδικτυακές² και διάφορες άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών.

Όπως ανακοίνωσε η Επιτροπή στο πρόγραμμα εργασίας της για το 2015, οι δύο αυτές προτάσεις βασίζονται στην πείρα που αποκτήθηκε κατά τις διαπραγματεύσεις για τον κανονισμό σχετικά με τη θέσπιση κοινού ευρωπαϊκού δικαίου των πωλήσεων. Ειδικότερα, δεν ακολουθούν πλέον την προσέγγιση ενός προαιρετικού καθεστώτος και μιας ολοκληρωμένης δέσμης κανόνων. Αντίθετα, οι προτάσεις περιλαμβάνουν ένα στοχευμένο σύνολο κανόνων, πλήρως εναρμονισμένων. Οι προτάσεις βασίζονται επίσης σε ορισμένες τροπολογίες που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε πρώτη ανάγνωση σχετικά με την πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση κοινού ευρωπαϊκού δικαίου των πωλήσεων, ιδίως τον περιορισμό του πεδίου εφαρμογής των διαδικτυακών και άλλων εξ αποστάσεως πωλήσεων αγαθών και την επέκταση του πεδίου εφαρμογής σε ορισμένα είδη ψηφιακού περιεχομένου που παρέχονται αντί άλλης αντιπαροχής και όχι χρημάτων.

Ενώ η παρούσα αιτιολογική έκθεση καλύπτει ειδικά την πρόταση σχετικά με ορισμένες πτυχές των συμβάσεων για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών, το τμήμα που αναφέρεται στην αιτιολόγηση της πρότασης αφορά και τις δύο προτάσεις, δεδομένου ότι αμφότερες θεωρούνται ως ενιαία δέσμη προτάσεων με κοινούς στόχους.

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Ο γενικός στόχος των προτάσεων είναι να συμβάλουν στην ταχύτερη ανάπτυξη των προσφερόμενων ευκαιριών μέσω της δημιουργίας μιας πραγματικής ψηφιακής ενιαίας αγοράς προς όφελος τόσο των καταναλωτών όσο και των επιχειρήσεων. Με την εξάλειψη των βασικών φραγμών που σχετίζονται με το δίκαιο των συμβάσεων και παρεμποδίζουν τις διασυνοριακές συναλλαγές, οι κανόνες που προβλέπονται στις προτάσεις θα μειώσουν την αβεβαιότητα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις και οι καταναλωτές λόγω της πολυπλοκότητας του νομικού πλαισίου και των δαπανών που επιβαρύνουν τις επιχειρήσεις και οι οποίες προκύπτουν από τις διαφορές στο δίκαιο των συμβάσεων.

Σύμφωνα με το 39 % των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις διαδικτυακές, όχι όμως στις διασυνοριακές πωλήσεις, ένα από τα κυριότερα εμπόδια στις διασυνοριακές πωλήσεις είναι οι διαφορές μεταξύ των εθνικών δικαίων των συμβάσεων³. Τούτο ισχύει ιδίως για τους τρόπους επανόρθωσης σε περίπτωση ελαττωματικού προϊόντος, όπως αναφέρεται από το 49% των εμπόρων λιανικής της ΕΕ που πραγματοποιούν διαδικτυακές πωλήσεις και το 67% εκείνων που προσπαθούν σήμερα να πραγματοποιήσουν διασυνοριακές διαδικτυακές

¹ COM(2015) 192 final <http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/>

² Για τους σκοπούς της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης, κάθε αναφορά στις «διαδικτυακές πωλήσεις» νοείται ως αναφορά στις «διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις».

³ Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 396 «Retailers' attitudes towards cross-border trade and consumer protection» (Στάση των εμπόρων λιανικής έναντι του διασυνοριακού εμπορίου και της προστασίας του καταναλωτή) (2015)..

πωλήσεις ή εξετάζουν την πιθανότητα αυτή⁴. Οι διαφορετικοί κανόνες μεταξύ των εθνικών δικαίων των συμβάσεων έχουν δημιουργήσει εφάπαξ δαπάνες για τους εμπόρους λιανικής που πραγματοποιούν πωλήσεις στους καταναλωτές ύψους περίπου 4 δισ. ευρώ. Οι δαπάνες αυτές επηρεάζουν κυρίως τις πολύ μικρές και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Ο σκοπός αυτών των προτάσεων είναι να δημιουργήσουν ένα φιλικό προς τις επιχειρήσεις περιβάλλον και να διευκολύνουν τις επιχειρήσεις, ιδίως τις ΜΜΕ, να πραγματοποιούν διασυνοριακές πωλήσεις. Θα πρέπει να παρασχεθεί ασφάλεια δικαίου στις επιχειρήσεις και να αποφευχθούν οι περιττές δαπάνες που προκαλούνται από τα διαφορετικά εθνικά δίκαια κατά την πώληση αγαθών και ψηφιακού περιεχομένου εκτός της εγχώριας αγοράς τους.

Μόλις το 18% των καταναλωτών που χρησιμοποίησαν το διαδίκτυο για ιδιωτικούς σκοπούς το 2014 πραγματοποίησαν διαδικτυακές αγορές από άλλη χώρα της ΕΕ, ενώ το 55% πραγματοποίησαν διαδικτυακές αγορές στην εγχώρια αγορά⁵. Οι καταναλωτές δεν αισθάνονται εμπιστοσύνη, όταν πραγματοποιούν διαδικτυακές αγορές σε διασυνοριακό επίπεδο και θεωρούν ότι είναι καλύτερα προστατευμένοι όταν πραγματοποιούν διαδικτυακές αγορές στη χώρα τους, βάσει του οικείου εγχώριου δικαίου τους. Ένας από τους κυριότερους λόγους είναι η αβεβαιότητα σχετικά με τα βασικά συμβατικά δικαιώματά τους. Τα διαφορετικά εθνικά καθεστώτα αποτελούν επίσης εμπόδιο στην αποτελεσματική εφαρμογή των δικαιωμάτων των καταναλωτών. Κατά συνέπεια, οι καταναλωτές χάνουν ευκαιρίες και έχουν στη διάθεσή τους στενότερο φάσμα προϊόντων σε λιγότερο ανταγωνιστικές τιμές. Επιπλέον, δεδομένου ότι οι καταναλωτές δεν έχουν εμπιστοσύνη στις διασυνοριακές διαδικτυακές αγορές, δεν είναι σε θέση να επωφεληθούν από τις υφιστάμενες διαφορές τιμών μεταξύ των κρατών μελών και, ως εκ τούτου, χάνουν σημαντικές πιθανές ευκαιρίες.

Είναι απαραίτητο να αναληφθεί ταχεία δράση σε σχέση με τις διαδικτυακές πωλήσεις αγαθών. Ταυτόχρονα, η εναρμόνιση των κανόνων σχετικά με τις εξ αποστάσεως πωλήσεις μπορεί να ενέχει τον κίνδυνο να υπάρχουν κανόνες για τις εξ αποστάσεως πωλήσεις που είναι διαφορετικοί από τους κανόνες για τις πωλήσεις με προσωπική επαφή. Δεδομένης της αυξανόμενης σημασίας του μοντέλου διανομής που βασίζεται σε όλα τα κυκλώματα διανομής (δηλ. πώληση ταυτόχρονα μέσω πολλών διαύλων, όπως απευθείας σε ένα κατάστημα, μέσω του διαδικτύου ή εξ αποστάσεως), η Επιτροπή θα λάβει μέτρα για να αποφευχθεί ένα τέτοιο αποτέλεσμα και να διασφαλίσει ότι οι καταναλωτές και οι έμποροι θα μπορούν πράγματι να βασιστούν σε ένα συνεκτικό νομικό πλαίσιο η εφαρμογή του οποίου θα είναι απλή στο σύνολο της ΕΕ.

Ως εκ τούτου, μαζί με την παρούσα πρόταση και στο πλαίσιο του προγράμματός της για τη βελτίωση της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου, η Επιτροπή ξεκίνησε εμπειριστατωμένη ανάλυση της ισχύουσας νομοθεσίας της ΕΕ για τους καταναλωτές. Τα στοιχεία από την ανάλυση του ελέγχου καταλληλότητας όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας για τις πωλήσεις και τις εγγυήσεις καταναλωτικών αγαθών στις αγορές αγαθών με προσωπική επαφή θα είναι πιθανώς διαθέσιμα κατά το 2ο εξάμηνο του 2016. Ενώ τα στοιχεία αυτά και, ως εκ τούτου, το αποτέλεσμα του ελέγχου καταλληλότητας δεν είναι επί του παρόντος διαθέσιμα, τα πιθανά συμπεράσματά του, εφόσον επισημαίνουν την ανάγκη για μια πρωτοβουλία της Επιτροπής σχετικά με τις πωλήσεις αγαθών με προσωπική επαφή, θα μπορούσαν να συμβάλουν στην πρόοδο που έχει σημειωθεί από τους συννομοθέτες σχετικά με την πρόταση για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών.

4

Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 413 «Companies engaged in online activities» (2015), breakdown by sector (B2C only) [Εταιρείες που πραγματοποιούν διαδικτυακές δραστηριότητες (2015), ανάλυση κατά τομέα (μόνο μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών - B2C)].

5

Έρευνα της Eurostat για τη χρήση των ΤΠΕ από νοικοκυριά και φυσικά πρόσωπα (2014)

- **Συνεκτικότητα με ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Οι βασικές ουσιαστικές διατάξεις της παρούσας πρότασης καλύπτουν τις βασικές διαφορές των εθνικών κανόνων αναγκαστικού δικαίου για τους καταναλωτές μετά την εφαρμογή από τα κράτη μέλη των ελάχιστων κανόνων εναρμόνισης της οδηγίας 1999/44/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών⁶. Αυτές ακριβώς οι βασικές διαφορές στους εθνικούς κανόνες επηρεάζουν την απόφαση των εμπόρων εάν ή σε ποιον βαθμό θα πωλούν αγαθά σε διασυνοριακό επίπεδο.

Ενώ η πρόταση βασίζεται στους κανόνες της οδηγίας 1999/44/EK, προβλέπει πλήρη εναρμόνιση των κριτηρίων συμμόρφωσης για τα αγαθά, της ιεράρχησης των τρόπων επανόρθωσης που έχουν στη διάθεσή τους οι καταναλωτές, καθώς και των περιόδων για την αντιστροφή του βάρους της απόδειξης και των νομικών εγγυήσεων. Επιπλέον, διευκρινίζονται ορισμένα χαρακτηριστικά της ισχύουσας οδηγίας 1999/44/EK, όπως το γεγονός ότι ο καταναλωτής θα έχει δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης ή μείωσης του τιμήματος, εάν ο πωλητής δεν επισκευάσει ή αντικαταστήσει τα αγαθά σε εύλογο χρονικό διάστημα. Σε αντίθεση με την οδηγία 1999/44/EK, ο καταναλωτής θα έχει επίσης δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης σε περιπτώσεις δευτερευόντων ελαττωμάτων. Επίσης, σε αντίθεση με την οδηγία 1999/44/EK, σύμφωνα με την πρόταση, οι καταναλωτές δεν θα έχουν την υποχρέωση που έχουν επί του παρόντος δυνάμει ορισμένων εθνικών δικαίων, να κοινοποιούν τυχόν ελάττωμα του αγαθού στον πωλητή εντός ορισμένης προθεσμίας από τη διαπίστωσή του. Μια σημαντική αλλαγή σε σχέση με την οδηγία 1999/44/EK είναι βεβαίως ότι η περίοδος για την αντιστροφή του βάρους της απόδειξης παρατείνεται στα δύο έτη. Όπως και η οδηγία 1999/44/EK, η πρόταση καταλείπει τη θέσπιση διατάξεων σχετικά με το δικαίωμα του καταναλωτή να λάβει αποζημίωση για τις ζημιές που οφείλονται σε αυτή την έλλειψη συμμόρφωσης στην αρμοδιότητα του εθνικού νομοθέτη.

Επιπλέον, η πρόταση συμπληρώνει επίσης την οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷, η οποία έχει ήδη εναρμονίσει πλήρως ορισμένους κανόνες για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών (κυρίως τις υποχρεώσεις προσυμβατικής πληροφόρησης και το δικαίωμα υπαναχώρησης). Η πρόταση συμπληρώνει επίσης την οδηγία 2000/31/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά (οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο)⁸, η οποία, μεταξύ άλλων, θεσπίζει εν μέρει εναρμονισμένους κανόνες σχετικά με τις ηλεκτρονικές συμβάσεις.

Η πρόταση δεν θα εναρμονίσει πλήρως τυχόν κανόνες για τις καταχρηστικές ρήτρες και, ως εκ τούτου, δεν θα έχει καμία επίπτωση στην οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές⁹.

6

EE L 171 της 7.7.1999, σ. 12.

7

EE L 304 της 22.11.2011, σ. 64.

8

EE L 178 της 17.7.2000, σ. 1–16.

9

EE L 095 της 21.04.1993, σ. 29 – 34.

Η πρόταση συνάδει με τους ισχύοντες κανόνες της ΕΕ σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο και τη δικαιοδοσία στην ψηφιακή ενιαία αγορά¹⁰. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις¹¹ και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη Ι)¹², οι οποίοι θεσπίζουν κανόνες για τον καθορισμό της αρμόδιας δικαιοδοσίας και του εφαρμοστέου δικαίου, εφαρμόζονται και στο ψηφιακό περιβάλλον. Οι πράξεις αυτές έχουν θεσπιστεί πολύ πρόσφατα και οι επιπτώσεις του διαδικτύου εξετάστηκαν σε βάθος κατά τη νομοθετική διαδικασία. Ορισμένοι κανόνες λαμβάνουν ιδιαίτερος υπόψη τις συναλλαγές μέσω διαδικτύου, ιδίως εκείνοι που αφορούν τις συμβάσεις που συνάπτονται με καταναλωτές. Οι κανόνες αυτοί αποσκοπούν στην προστασία των καταναλωτών, μεταξύ άλλων, στην ψηφιακή ενιαία αγορά, παρέχοντάς τους το πλεονέκτημα των κανόνων του κράτους μέλους στο οποίο έχουν τη συνήθη διαμονή τους, από τους οποίους δεν μπορούν να υπάρξουν παρεκκλίσεις. Δεδομένου ότι η παρούσα πρόταση για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών αποσκοπεί στην εναρμόνιση των βασικών διατάξεων αναγκαστικού δικαίου για την προστασία των καταναλωτών, οι έμποροι δεν θα αντιμετωπίζουν πλέον τέτοιες μεγάλες ανισότητες μεταξύ των 28 διαφορετικών νομικών καθεστώτων. Παράλληλα με τους προτεινόμενους νέους κανόνες για τις συμβάσεις διαδικτυακών και άλλων εξ αποστάσεως πωλήσεων αγαθών, όπως ορίζεται στην παρούσα πρόταση, οι ισχύοντες κανόνες για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο θεσπίζουν ένα σαφές νομικό πλαίσιο για την αγορά και την πώληση σε μια ευρωπαϊκή ψηφιακή αγορά, το οποίο λαμβάνει υπόψη τα συμφέροντα τόσο των καταναλωτών όσο και των επιχειρήσεων. Ως εκ τούτου, η παρούσα νομοθετική πρόταση δεν απαιτεί καμία αλλαγή στο ισχύον πλαίσιο του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 593/2008 (Ρώμη Ι).

Η πρόταση συμπληρώνει και παρέχει τη δυνατότητα στην τομεακή νομοθεσία της Ένωσης, όπως τη νομοθεσία για τον οικολογικό σχεδιασμό¹³ ή την ενεργειακή επισήμανση¹⁴, τις εκτελεστικές και τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις της, να θεσπίσουν ειδικές απαιτήσεις για την ανθεκτικότητα των προϊόντων όπως, για παράδειγμα, απαιτήσεις όσον αφορά την παροχή πληροφοριών σχετικά με την ανθεκτικότητά τους.

- **Συνεκτικότητα με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η στρατηγική της ψηφιακής ενιαίας αγοράς έχει ως στόχο να αντιμετωπίσει όλα τα μείζονα εμπόδια για την ανάπτυξη του διασυνοριακού ηλεκτρονικού εμπορίου στην ψηφιακή ενιαία αγορά με ολιστικό τρόπο. Η πρόταση πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο αυτής της ολιστικής προσέγγισης. Η εν λόγω προσέγγιση καλύπτει, μεταξύ άλλων, τις πρωτοβουλίες που σχετίζονται με τον ρόλο που διαδραματίζουν οι πλατφόρμες, την πρωτοβουλία για το

¹⁰ Λεπτομερής επεξήγηση του κανόνα της ΕΕ σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο και τη δικαιοδοσία στην ψηφιακή ενιαία αγορά παρέχεται στο παράρτημα 7 του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που περιέχει την εκτίμηση των επιπτώσεων που συνοδεύει την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις με αντικείμενο την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών, SWD(2015) 275

¹¹ ΕΕ L 351 της 20.12.2012, σ. 1–32.

¹² ΕΕ L 177 της 4.07.2008, σ. 6.

¹³ Οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα συνδεόμενα με την ενέργεια προϊόντα, ΕΕ L 285 της 31.10.2009, σ. 10 – 35.

¹⁴ Οδηγία 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ένδειξη της κατανάλωσης ενέργειας και λοιπών πόρων από τα συνδεόμενα με την ενέργεια προϊόντα μέσω της επισήμανσης και της παροχής ομοιόμορφων πληροφοριών σχετικά με αυτά, ΕΕ L 153 της 18.06.2010, σ. 1 – 12.

Ευρωπαϊκό Νέφος, την επιβάρυνση λόγω ΦΠΑ και την παράδοση δεμάτων. Καλύπτει, επίσης, τις πρωτοβουλίες που σχετίζονται με την επιβολή της νομοθεσίας/τα μέσα επανόρθωσης, δηλ. την έναρξη λειτουργίας της πλατφόρμας ηλεκτρονικής επίλυσης διαφορών¹⁵ και την αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004, της 27ης Οκτωβρίου 2004, σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών¹⁶. Ειδικότερα, η πλήρης εναρμόνιση των κανόνων του δικαίου των συμβάσεων στην ΕΕ θα διευκολύνει επίσης τον συντονισμό των δράσεων επιβολής της νομοθεσίας που αναλαμβάνουν οι αρχές συνεργασίας για την προστασία των καταναλωτών¹⁷.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η νομική βάση της παρούσας πρότασης είναι το άρθρο 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο κύριος στόχος της είναι η βελτίωση της εγκαθίδρυσης και λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς.

Οι διαφορές που υπάρχουν στους κανόνες του δικαίου των καταναλωτικών συμβάσεων εμποδίζουν τους εμπόρους να πραγματοποιούν διασυνοριακές διαδικτυακές πωλήσεις, επειδή πρέπει να προσαρμόσουν τις συμβάσεις τους στους διαφορετικούς κανόνες αναγκαστικού δικαίου του δικαίου των καταναλωτικών συμβάσεων στα διάφορα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιούν εξαγωγές, με αποτέλεσμα να επιβαρύνονται με έξοδα που σχετίζονται με το δίκαιο των συμβάσεων. Οι καταναλωτές δεν γνωρίζουν με βεβαιότητα τα βασικά συμβατικά τους δικαιώματα όταν πραγματοποιούν αγορές στο εξωτερικό και, επομένως, προτιμούν να παραμείνουν στα όρια της εγχώριας αγοράς τους. Τα προβλήματα αυτά έχουν άμεση επίπτωση στην εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και περιορίζουν τον ανταγωνισμό.

Οι διαφορές μεταξύ των εθνικών κανόνων αναγκαστικού δικαίου οι οποίοι ισχύουν για τις συμβάσεις πώλησης που συνάπτονται με καταναλωτές στα κράτη μέλη προκύπτουν κυρίως από τους εθνικούς κανόνες αναγκαστικού δικαίου που υπερβαίνουν τις οδηγίες ελάχιστης εναρμόνισης της ΕΕ^{18 19}. Υπάρχουν αρκετοί βασικοί τομείς στους οποίους παρατηρούνται οι διαφορές αυτές και προκαλούν επιπρόσθετες δαπάνες για τις επιχειρήσεις, καθώς και έλλειψη ασφάλειας δικαίου για τους καταναλωτές.

¹⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 524/2013, της 21ης Μαΐου 2013, για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ, ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ.1.

¹⁶ ΕΕ L 364 της 9.12.2004, σ. 1.

¹⁷ Η παρούσα οδηγία θα τροποποιήσει τον κανονισμό για τη συνεργασία όσον αφορά την προστασία των καταναλωτών, με την προσθήκη στο παράρτημα του εν λόγω κανονισμού παραπομπής στην παρούσα οδηγία.

¹⁸ Οι πληροφορίες αυτές προέρχονται κατά κύριο λόγο από τις κοινοποιήσεις των κρατών μελών προς την Επιτροπή σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 33 της οδηγίας 2011/83/ΕΕ σχετικά με τη μεταφορά της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Συμβουλίου· για τις πλήρεις κοινοποιήσεις, βλ.: http://ec.europa.eu/consumers/consumer_rights/rights-contracts/directive/notifications/index_en.htm.

¹⁹ Ενώ οι περισσότερες από τις διαφορές των εθνικών κανόνων προστασίας του καταναλωτή προέρχονται από τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους τα κράτη μέλη έχουν εφαρμόσει τις οδηγίες ελάχιστης εναρμόνισης της ΕΕ, υπάρχουν και ορισμένοι άλλοι εθνικοί κανόνες αναγκαστικού δικαίου όσον αφορά τις καταναλωτικές συμβάσεις, οι οποίοι δεν προέρχονται από την εφαρμογή του κεκτημένου της ΕΕ για την προστασία των καταναλωτών. Για συγκεκριμένα παραδείγματα, βλ.: εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις με αντικείμενο την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών, SWD (2015) 275, τμήμα 1.2. «Κύριες διαφορές μεταξύ των κανόνων αναγκαστικού δικαίου που ισχύουν για τις συμβάσεις που συνάπτονται με καταναλωτές οι οποίοι επηρεάζουν το διασυνοριακό εμπόριο αγαθών».

Η οδηγία 1999/44/EK προβλέπει ιεράρχηση των τρόπων επανόρθωσης που έχουν στη διάθεσή τους οι καταναλωτές. Αν τα αγαθά δεν είναι σύμφωνα με τη σύμβαση, ο καταναλωτής έχει δικαίωμα σε αποκατάσταση της συμμόρφωσης του αγαθού ζητώντας, καταρχάς, την επισκευή ή αντικατάστασή του. Σε δεύτερο στάδιο, ο καταναλωτής μπορεί να ζητήσει τη λύση της σύμβασης ή τη μείωση του τιμήματος. Είκοσι κράτη μέλη²⁰ έχουν ακολουθήσει αυτή την προσέγγιση, ενώ άλλα κράτη μέλη είτε έχουν παράσχει στους καταναλωτές τη δυνατότητα ελεύθερης επιλογής των τρόπων επανόρθωσης ή έχουν ιεραρχήσει τους εν λόγω τρόπους επανόρθωσης, αλλά έχουν επίσης προβλέψει και άλλους τρόπους επανόρθωσης όπως, για παράδειγμα, το δικαίωμα απόρριψης των μη συμμορφούμενων προϊόντων εντός σύντομου χρονικού διαστήματος.

Σύμφωνα με την οδηγία 1999/44/EK, τα κράτη μέλη εξουσιοδοτούνται να υποχρεώνουν τους καταναλωτές να ενημερώνουν τον πωλητή για το ελάττωμα εντός δύο μηνών από τη διαπίστωσή του, προκειμένου να απολαύσουν τα δικαιώματά τους. Σε περίπτωση μη γνωστοποίησης, οι καταναλωτές χάνουν το δικαίωμά τους σε τρόπους επανόρθωσης. Ενώ σε 11 κράτη μέλη²¹, οι καταναλωτές δεν έχουν τέτοια υποχρέωση, σε 12 κράτη μέλη²², ο καταναλωτής οφείλει να κοινοποιήσει το ελάττωμα εντός 2 μηνών και σε 5 κράτη μέλη²³ οφείλει να το πράξει εντός άλλης προθεσμίας.

Σύμφωνα με την οδηγία 1999/44/EK, ο καταναλωτής δύναται να ζητήσει επανόρθωση, μόνο εάν τα αγαθά ήταν μη συμμορφούμενα όταν παραδόθηκαν. Το βάρος της απόδειξης αντιστρέφεται κατά τη διάρκεια των πρώτων 6 μηνών, υποχρεώνοντας τον έμπορο να αποδείξει κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής ότι δεν υπήρχε τέτοιο ελάττωμα κατά τη στιγμή της παράδοσης. Ενώ 25 κράτη μέλη έχουν ακολουθήσει την προσέγγιση αυτή, 3 κράτη μέλη²⁴ παρέτειναν πρόσφατα την περίοδο με σκοπό να μετατοπιστεί το βάρος της απόδειξης.

Η οδηγία 1999/44/EK προβλέπει ότι ο έμπορος μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνος για περίοδο όχι μικρότερη των 2 ετών για ελαττώματα που υπήρχαν κατά τη στιγμή της παράδοσης. Ενώ 23 κράτη μέλη έχουν εφαρμόσει την εν λόγω περίοδο των 2 ετών, σε 1 κράτος μέλος²⁵ η περίοδος αυτή είναι μεγαλύτερη, ενώ σε 2 κράτη μέλη²⁶ δεν υπάρχει χρονικός περιορισμός. Σε 2 άλλα κράτη μέλη²⁷ δεν υπάρχει συγκεκριμένη νόμιμη περίοδος εγγύησης, αλλά τα δικαιώματα των καταναλωτών περιορίζονται από την περίοδο παραγραφής (προθεσμίες βάσει της εθνικής νομοθεσίας εντός των οποίων μπορεί να γίνει επίκληση των δικαιωμάτων στο δικαστήριο).

Συνολικά, η πρόταση θα εξαλείψει τα εμπόδια που δυσχεραίνουν την άσκηση θεμελιωδών ελευθεριών εξαιτίας των εν λόγω διαφορών μεταξύ των εθνικών κανόνων αναγκαστικού δικαίου για τις καταναλωτικές συμβάσεις, ιδίως αυτών που είναι απόρροια των πρόσθετων εξόδων συναλλαγής κατά τη σύναψη διασυνοριακών συναλλαγών και της έλλειψης εμπιστοσύνης των καταναλωτών στα δικαιώματά τους όταν αγοράζουν αγαθά σε άλλες χώρες

20 Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ουγγαρία, Ιταλία, Λετονία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβακία, Ισπανία, Σουηδία.

21 Αυστρία, Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Πολωνία και Ηνωμένο Βασίλειο.

22 Βέλγιο, Κροατία, Κύπρος, Εσθονία, Φινλανδία, Ιταλία, Λετονία, Μάλτα, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία και Ισπανία.

23 Εντός εύλογης προθεσμίας στη Δανία και τη Σουηδία· εγκαίρως στις Κάτω Χώρες και αμέσως στην Ουγγαρία (στις χώρες αυτές η ενημέρωση εντός 2 μηνών θεωρείται πάντοτε εντός της προθεσμίας)· εντός 6 μηνών στη Σλοβακία.

24 Γαλλία, Πορτογαλία και Πολωνία.

25 Σουηδία.

26 Φινλανδία και Κάτω Χώρες.

27 Ιρλανδία και Ηνωμένο Βασίλειο.

της ΕΕ· πρόκειται για εμπόδια που, στο σύνολό τους, έχουν άμεσες επιπτώσεις στην εγκαθίδρυση και λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και περιορίζουν τον ανταγωνισμό.

Η πρόταση θα εξασφαλίσει υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών, παρέχοντας ένα σύνολο πλήρως εναρμονισμένων κανόνων αναγκαστικού δικαίου οι οποίοι διατηρούν και σε ορισμένες περιπτώσεις βελτιώνουν το επίπεδο προστασίας του οποίου επωφελούνται οι καταναλωτές βάσει της ισχύουσας οδηγίας 1999/44/ΕΚ.

- **Επικουρικότητα**

Η πρόταση συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας, όπως αυτή διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στόχος της πρωτοβουλίας είναι να άρει τους φραγμούς σε σχέση με το δικαίο των καταναλωτικών συμβάσεων στο διαδικτυακό εμπόριο και να συμβάλει στη δημιουργία μιας πραγματικά ψηφιακής ενιαίας αγοράς προς όφελος των επιχειρήσεων και των καταναλωτών. Ο στόχος αυτός δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη. Οι κανόνες για τις πωλήσεις αγαθών που περιέχονται στην οδηγία 1999/44/ΕΚ είναι κανόνες ελάχιστης εναρμόνισης και οι οποίοι επιτρέπουν, επομένως, τη διαφορετική εφαρμογή τους από τα κράτη μέλη. Το γεγονός αυτό έχει προκαλέσει νομικό κατακερματισμό. Μόνο μια συντονισμένη παρέμβαση στο επίπεδο της Ένωσης με στόχο την άρση των υφιστάμενων αποκλινοσών εθνικών προσεγγίσεων στις νομοθεσίες για την προστασία των καταναλωτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση με πλήρη εναρμόνιση μπορεί να συμβάλει στην ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς με την επίλυση του προβλήματος αυτού.

Η πρόταση βασίζεται στην πλήρη εναρμόνιση ορισμένων βασικών συμβατικών δικαιωμάτων των καταναλωτών. Συνεπώς, θα δημιουργηθεί ένα ενιαίο σύνολο κανόνων που θα εξασφαλίζουν το ίδιο υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση και θα επιτρέπουν στους εμπόρους να πραγματοποιούν πωλήσεις στους καταναλωτές σε όλα τα κράτη μέλη με βάση τους ίδιους συμβατικούς όρους. Η πρόταση αναμένεται να μειώσει σημαντικά το κόστος συμμόρφωσης των εμπόρων, ενώ ταυτόχρονα θα παράσχει στους καταναλωτές υψηλό επίπεδο προστασίας. Ως εκ τούτου, η ανάληψη δράσης σε ενωσιακό επίπεδο θα είναι πιο αποτελεσματική από την ανάληψη δράσης σε εθνικό επίπεδο.

Η προσέγγιση της πλήρους εναρμόνισης έχει ήδη αποδειχθεί επιτυχής στον τομέα της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών στην ΕΕ, για παράδειγμα μέσω των κανόνων της οδηγίας 2011/83/ΕΕ, εξασφαλίζοντας ένα σύνολο ενιαίων δικαιωμάτων για όλους τους καταναλωτές εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία ερμηνεύονται και εκτελούνται με ομοιόμορφο τρόπο σε όλα τα κράτη μέλη. Μια πρωτοβουλία σε ενωσιακό επίπεδο θα διασφαλίσει την εξέλιξη των δικαιωμάτων των καταναλωτών με συνεκτικό τρόπο, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι όλοι οι καταναλωτές στην ΕΕ επωφελούνται από το ίδιο υψηλό επίπεδο προστασίας. Θα δημιουργήσει ασφάλεια δικαίου για τις επιχειρήσεις που επιθυμούν να πωλούν τα προϊόντα τους σε άλλα κράτη μέλη. Ένα τέτοιο αποτέλεσμα μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την ανάληψη δράσης σε ενωσιακό επίπεδο.

Επιπλέον, μια πρωτοβουλία σε ενωσιακό επίπεδο θα διασφαλίσει την άσκηση των δικαιωμάτων των καταναλωτών με συνεκτικό τρόπο, ενώ συγχρόνως θα προσφέρει σε όλους τους καταναλωτές στην ΕΕ το ίδιο υψηλό επίπεδο προστασίας. Θα δημιουργήσει ασφάλεια δικαίου για τις επιχειρήσεις που επιθυμούν να πωλούν τα προϊόντα τους σε άλλα κράτη μέλη. Μια τέτοια πρωτοβουλία θα προσφέρει συνεκτική νομική βάση για τον συντονισμό των

δράσεων επιβολής της νομοθεσίας, δεδομένου ότι η προτεινόμενη οδηγία θα περιληφθεί στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 σχετικά με τη συνεργασία των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών. Επιπλέον, οι προτεινόμενοι πλήρως εναρμονισμένοι και ενιαίοι κανόνες θα διευκολύνουν σε μεγάλο βαθμό τις δράσεις επιβολής της νομοθεσίας. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα ενισχυθεί η επιβολή της νομοθεσίας της ΕΕ προς όφελος των καταναλωτών της Ένωσης. Ένα τέτοιο αποτέλεσμα μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την ανάληψη δράσης σε ενωσιακό επίπεδο.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, διότι δεν θα υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων.

Η πρόταση δεν θα εναρμονίσει όλες τις πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών. Αντίθετα, η πρόταση θα επικεντρωθεί στην περαιτέρω εναρμόνιση μόνο των στοχευμένων, βασικών συμβατικών δικαιωμάτων αναγκαστικού δικαίου των καταναλωτών στην ΕΕ που είναι ουσιώδη για τις διασυνοριακές διαδικτυακές συναλλαγές και τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως φραγμοί στο εμπόριο από τα ενδιαφερόμενα μέρη και είναι απαραίτητα για την οικοδόμηση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών, όταν πραγματοποιούν εξ αποστάσεως αγορές στο εξωτερικό. Επιπλέον, η επιλογή της νομικής μορφής της οδηγίας αντί του κανονισμού συνεπάγεται σημαντικά λιγότερες παρεμβάσεις στις εθνικές νομοθεσίες (βλ. παρακάτω «Επιλογή του νομικού μέσου»).

- **Επιλογή του νομικού μέσου**

Η Επιτροπή παρουσιάζει μια δέσμη δύο οδηγιών πλήρους εναρμόνισης: μία οδηγία σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών και μία οδηγία σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου.

Η επιλογή της οδηγίας παρέχει στα κράτη μέλη την ελευθερία να προσαρμόσουν την εφαρμογή της στο εθνικό τους δίκαιο. Ο κανονισμός θα απαιτούσε πολύ λεπτομερέστερο και πληρέστερο καθεστώς από την οδηγία προκειμένου να έχουν άμεση ισχύ τα αποτελέσματά του. Συνεπώς, κάτι τέτοιο θα οδηγούσε σε πολύ μεγαλύτερη παρέμβαση στις εθνικές νομοθεσίες.

Η επιλογή της πλήρους εναρμόνισης θα οδηγήσει σε απλούς και σύγχρονους κανόνες που αίρουν τους σχετικούς με το δίκαιο των συμβάσεων φραγμούς και δημιουργούν ίσους όρους ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας για τους καταναλωτές σε όλη την ΕΕ.

Ένα μη δεσμευτικό νομικό μέσο, όπως ένα εθελοντικό υπόδειγμα σύμβασης, δεν θα επιτύγχανε τον στόχο της βελτίωσης της εγκαθίδρυσης και λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς. Θα εξακολουθούσε να υφίσταται για τους εμπόρους η υποχρέωση συμμόρφωσης προς τους διαφορετικούς εθνικούς κανόνες αναγκαστικού δικαίου της χώρας διαμονής του καταναλωτή, όταν το επίπεδο προστασίας του καταναλωτή που παρέχουν οι τελευταίοι είναι υψηλότερο από εκείνο του υποδείγματος σύμβασης. Επομένως, θα εξακολουθούσαν να επιβαρύνονται με αυξημένες δαπάνες που σχετίζονται με το δίκαιο των συμβάσεων.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Διαδικασία διαβούλευσης

Έχει αναπτυχθεί εκτεταμένη στρατηγική διαβούλευσης προκειμένου να διασφαλιστεί η ευρεία συμμετοχή σε όλα τα στάδια του κύκλου πολιτικής της παρούσας πρωτοβουλίας. Η στρατηγική αυτή βασίζεται σε συνδυασμό δημόσιων και στοχευμένων διαβουλεύσεων. Η Επιτροπή επιδίωξε να καταταθεί ευρύ και ισορροπημένο φάσμα απόψεων σχετικά με το θέμα αυτό, παρέχοντας σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (επιχειρήσεις, καταναλωτές, εθνικές αρχές, δικηγόρους και πανεπιστημιακούς) την ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις τους²⁸.

- Δημόσια διαβούλευση: διεξήχθη ανοιχτή, δημόσια διαβούλευση μέσω διαδικτύου, διάρκειας 12 εβδομάδων, στο πλαίσιο της οποίας συγκεντρώθηκαν 189 απαντήσεις από όλες τις κατηγορίες ενδιαφερομένων μερών στο σύνολο της ΕΕ.

- Στοχευμένες διαβουλεύσεις: συστήθηκε ομάδα διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη αποτελούμενη από 22 οργανώσεις που εκπροσωπούν ευρύ φάσμα συμφερόντων. Η ομάδα συνεδρίασε 7 φορές.

Επίσης, κατά το διάστημα Ιουνίου-Αυγούστου 2015 διεξήχθησαν διεξοδικές συνεντεύξεις με επιχειρήσεις προκειμένου να συγκεντρωθούν στοιχεία σχετικά με τις δαπάνες που σχετίζονται με το δίκαιο των συμβάσεων με τις οποίες επιβαρύνονται οι επιχειρήσεις, όταν πραγματοποιούν πωλήσεις στο εξωτερικό.

Το 2015, στο πλαίσιο της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά, διεξήχθησαν δύο έρευνες, μια έρευνα καταναλωτών²⁹ και μια έρευνα επιχειρήσεων³⁰, με σκοπό να συγκεντρωθούν στοιχεία για τον προσδιορισμό των κυριότερων διασυννοριακών εμποδίων στην ψηφιακή ενιαία αγορά.

Διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη: Διοργανώθηκαν τρία μονοήμερα σεμινάρια με τα κράτη μέλη από τον Ιούνιο έως τον Οκτώβριο του 2015. Τα σχετικά θέματα συζητήθηκαν επίσης με τις εθνικές αρχές επιβολής της νομοθεσίας κατά τη συνεδρίαση της επιτροπής συνεργασίας για την προστασία των καταναλωτών (Απρίλιος 2015), καθώς και με τις εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για την πολιτική καταναλωτών, κατά τη συνεδρίαση του δικτύου για την πολιτική καταναλωτών (Μάιος 2015).

Σύνοψη των αποτελεσμάτων

Η πλειονότητα των ερωτηθέντων από την πλευρά των καταναλωτών αναγνωρίζουν ότι η εναρμόνιση μπορεί να βελτιώσει το διασυννοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο, αλλά θα υποστήριζε την πλήρη εναρμόνιση μόνο εφόσον δεν μειώνονταν τα ισχύοντα επίπεδα προστασίας των καταναλωτών σε όλα τα κράτη μέλη. Προειδοποιούν επίσης για τον κίνδυνο δημιουργίας διαφορετικών καθεστώτων ανάλογα με τον δίαυλο πωλήσεων. Οι οργανώσεις καταναλωτών

28

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις διαβουλεύσεις, βλ.: http://ec.europa.eu/justice/newsroom/contract/opinion/index_en.htm

29

GfK για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Consumer survey identifying the main cross-border obstacles to the Digital Single Market and where they matter most [Έρευνα καταναλωτών για τον εντοπισμό των κυριότερων διασυννοριακών φραγμών στην ψηφιακή ενιαία αγορά και των σημείων όπου η επίπτωσή τους είναι μεγαλύτερη], 2015.

30

Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 413 «Companies engaged in online activities» (Εταιρείες που ασχολούνται με διαδικτυακές δραστηριότητες) (2015) http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_413_en.pdf

αντιτίθενται σθεναρά σε κάθε μορφή της εφαρμογής του εμπορικού δικαίου. Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη τα διαφορετικά χαρακτηριστικά των συμβάσεων μεταξύ επιχειρήσεων (B2B) και των συμβάσεων μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών (B2C), καθώς και τις πιθανές προστριβές με τις ήδη ισχύουσες νομικές πράξεις, οι οργανώσεις των καταναλωτών δεν υποστηρίζουν τη συμπερίληψη των συμβάσεων B2B στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας πρότασης. Η πλειονότητα των επιχειρήσεων τάσσονται υπέρ των εναρμονισμένων κανόνων της ΕΕ σχετικά με τις B2C πωλήσεις αγαθών. Ορισμένες επιχειρηματικές οργανώσεις διατηρούν, ωστόσο, αμφιβολίες σχετικά με την ανάγκη να ληφθούν οποιαδήποτε μέτρα, αλλά αν πρόκειται να ληφθούν κάποια μέτρα σε ενωσιακό επίπεδο, προτιμούν την εφαρμογή του εμπορικού δικαίου και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 593/2008 (Ρώμη Ι). Οι επιχειρηματικές οργανώσεις συνιστούν να αποφευχθεί όσο το δυνατόν περισσότερο η υιοθέτηση τομεακής προσέγγισης, η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει σε αποκλίνοντες κανόνες για τις διαδικτυακές και τις μη διαδικτυακές πωλήσεις αγαθών και ψηφιακού περιεχομένου. Η μεγάλη πλειονότητα των οργανώσεων νομικών επαγγελματιών τάσσονται υπέρ των εναρμονισμένων κανόνων της ΕΕ και του ίδιου καθεστώτος για τις συμβάσεις B2C και B2B.

Τα κράτη μέλη υποστηρίζουν γενικά την εναρμόνιση των κανόνων της ΕΕ, αλλά είναι επιφυλακτικά ως προς την πολιτική σκοπιμότητα και τη διαφοροποίηση μεταξύ των κανόνων για τις διαδικτυακές και τις μη διαδικτυακές πωλήσεις. Ορισμένα εξ αυτών προτιμούν την καλύτερη εφαρμογή, επιβολή και αξιολόγηση της ισχύουσας νομοθεσίας προτού θεσπιστεί οποιαδήποτε νέα. Η μεγάλη πλειονότητα των ερωτηθέντων κρατών μελών υποστηρίζουν τη συμπερίληψη μόνο των συμβάσεων B2C. Επιπλέον, πολλά κράτη μέλη αντιτίθενται ρητά σε κάθε μορφή εφαρμογής του εμπορικού δικαίου και, ως εκ τούτου, στην τροποποίηση του κανονισμού Ρώμη Ι.

Επί της ουσίας των κανόνων, η πλειονότητα των οργανώσεων καταναλωτών υποστηρίζουν την ελεύθερη επιλογή των τρόπων επανόρθωσης, ενώ η πλειονότητα των ερωτηθέντων από την πλευρά των επιχειρήσεων τάσσονται υπέρ μιας ιεράρχησης των τρόπων επανόρθωσης των καταναλωτών σε ολόκληρη την ΕΕ. Τα κράτη μέλη είναι διχασμένα: ενώ ορισμένα είναι υπέρ της ιεράρχησης των τρόπων επανόρθωσης, άλλα υποστηρίζουν την ελεύθερη επιλογή των τρόπων επανόρθωσης από τον καταναλωτή. Η πλειονότητα των ερωτηθέντων από τα νομικά επαγγέλματα τάσσονται υπέρ της ελεύθερης επιλογής τρόπων επανόρθωσης από τον καταναλωτή, ενώ κάποιοι άλλοι προτιμούν να τηρούν μια ιεραρχία όσον αφορά τους τρόπους επανόρθωσης αυτούς, η οποία ενδεχομένως να είναι διαπραγματεύσιμη μεταξύ των μερών. Όσον αφορά την αντιστροφή του βάρους της απόδειξης, οι οργανώσεις καταναλωτών υποστηρίζουν ότι το χρονικό διάστημα πρέπει να είναι μεγαλύτερο των 6 μηνών (κυρίως 2 έτη) και σχεδόν όλοι τάσσονται υπέρ μιας μεγαλύτερης νόμιμης περιόδου εγγύησης. Οι επιχειρήσεις επιθυμούν να διατηρήσουν το ισχύον όριο των 6 μηνών όσον αφορά την περίοδο αντιστροφής του βάρους της απόδειξης και υποστηρίζουν την πλήρη εναρμόνιση της ισχύουσας περιόδου 2 ετών για τη νόμιμη εγγύηση. Τα κράτη μέλη και τα νομικά επαγγέλματα υποστηρίζουν γενικά τη διατήρηση των εν ισχύ κανόνων για την αντιστροφή του βάρους της απόδειξης και τη νόμιμη εγγύηση.

- **Συγκέντρωση και χρήση εμπειρογνωσίας**

Η Επιτροπή στηρίχθηκε σε πολλές οικονομικές και νομικές μελέτες, οι οποίες είτε ανατέθηκαν για τον συγκεκριμένο σκοπό της παρούσας πρωτοβουλίας ή ως μέρος της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται μια έρευνα που πραγματοποιήθηκε το 2015 με σκοπό να προσδιοριστούν οι κύριοι διασυννοριακοί φραγμοί

στην ψηφιακή ενιαία αγορά³¹, οι στατιστικές της Eurostat για το 2014, τα ευρωβαρόμετρα και μια ομάδα MME³².

Μια μελέτη συγκριτικού δικαίου παρείχε επισκόπηση των κανόνων αναγκαστικού δικαίου που ισχύουν για τις συμβατικές υποχρεώσεις στις συμβάσεις πώλησης αγαθών εξ αποστάσεως και ιδίως μέσω του διαδικτύου.

• **Εκτίμηση των επιπτώσεων**

Στις 16 Οκτωβρίου 2015, η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου εξέφρασε μια πρώτη γνώμη σχετικά με το σχέδιο εκτίμησης των επιπτώσεων, το οποίο τροποποιήθηκε ούτως ώστε να ληφθούν υπόψη οι παρατηρήσεις της επιτροπής και, στη συνέχεια, υποβλήθηκε εκ νέου. Η δεύτερη γνώμη, με την οποία εγκρίθηκε το σχέδιο εκτίμησης των επιπτώσεων με την επιφύλαξη σχολίων, διατυπώθηκε από την επιτροπή στις 9 Νοεμβρίου 2015³³.

Η αναθεωρημένη έκθεση εκτίμησης των επιπτώσεων και η συνοπτική παρουσίαση δημοσιεύονται μαζί με τις προτάσεις³⁴.

Εναλλακτικές λύσεις πολιτικής που εξετάστηκαν:

Πέραν των συνεπειών απουσίας αλλαγής πολιτικής, στην εκτίμηση των επιπτώσεων εξετάστηκαν οι ακόλουθες εναλλακτικές λύσεις πολιτικής: i) επιλογή 1: στοχευμένοι πλήρως εναρμονισμένοι κανόνες για τα αγαθά και το ψηφιακό περιεχόμενο· ii) επιλογή 2: εφαρμογή του δικαίου της χώρας του εμπόρου σε συνδυασμό με τους ισχύοντες εναρμονισμένους κανόνες για τα αγαθά/στοχευμένοι και πλήρως εναρμονισμένοι κανόνες για το ψηφιακό περιεχόμενο· iii) επιλογή 3: καμία αλλαγή πολιτικής για τα αγαθά και στοχευμένοι πλήρως εναρμονισμένοι κανόνες για το ψηφιακό περιεχόμενο· iv) επιλογή 4: καμία αλλαγή πολιτικής για τα αγαθά και ελάχιστη εναρμόνιση των κανόνων για το ψηφιακό περιεχόμενο· v) επιλογή 5: προαιρετικό ευρωπαϊκό υπόδειγμα σύμβασης σε συνδυασμό με το σήμα εμπιστοσύνης της ΕΕ.

Έπειτα από συγκριτική ανάλυση των επιπτώσεων των ανωτέρω επιλογών, η έκθεση εκτίμησης των επιπτώσεων κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι στόχοι πολιτικής θα επιτυγχάνονταν καλύτερα μέσω της πρώτης επιλογής. Η επιλογή αυτή θα επιτρέψει να μειωθούν οι δαπάνες που σχετίζονται με το δίκαιο των συμβάσεων οι οποίες βαρύνουν τους

31

Βλ. ειδικότερα:

- GfK για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «Consumer survey identifying the main cross-border obstacles to the Digital Single Market and where they matter most (Ερευνα καταναλωτών για τον εντοπισμό των κυριότερων διασυνοριακών φραγμών στην ψηφιακή ενιαία αγορά και των σημείων όπου η επίπτωσή τους είναι μεγαλύτερη)», 2015 http://ec.europa.eu/consumers/consumer_evidence/market_studies/obstacles_dsm/docs/21.09_dsm_final_report.pdf

- Eurostat survey on ICT usage in households and by individuals (2014) (Ερευνα της Eurostat για τη χρήση των ΤΠΕ από νοικοκυριά και φυσικά πρόσωπα).

- Comparative Study on cloud computing contracts (2014) DLA Piper (Συγκριτική μελέτη για τις συμβάσεις με αντικείμενο το υπολογιστικό νέφος), σ. 33 και επ.: Analysis of the applicable legal frameworks and suggestions for the contours of a model system of consumer protection in relation to digital content contracts (Ανάλυση των ισχυόντων νομικών πλαισίων και προτάσεις για το περίγραμμα πρότυπου συστήματος προστασίας των καταναλωτών σε σχέση με τις συμβάσεις ψηφιακού περιεχομένου): Πανεπιστήμιο του Άμστερνταμ: Centre for the Study of European Contract Law (CSECL)Institute for Information Law (IViR): Amsterdam Centre for Law and Economics (ACLE) σ. 32 και επ.

- Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 413 «Companies engaged in online activities» (Εταιρείες που ασχολούνται με διαδικτυακές δραστηριότητες) (2015) http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_413_en.pdf

Economic study on consumer digital Content products (Οικονομική μελέτη για τα καταναλωτικά προϊόντα ψηφιακού περιεχομένου, ICF International, 2015), ICF International, 2015.

32

Έρευνα που διεξήχθη από την ομάδα MME το 2011 στο πλαίσιο του Europe Enterprise Network, η οποία συγκέντρωσε απαντήσεις από 1047 πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

33

Η γνώμη της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου είναι διαθέσιμη στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση: http://ec.europa.eu/justice/contract/index_el.htm.

34

Η έκθεση εκτίμησης των επιπτώσεων και η συνοπτική παρουσίαση είναι διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://ec.europa.eu/justice/contract/index_el.htm.

εμπόρους και να διευκολυνθεί το διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο. Οι επιχειρήσεις θα μπορούν να βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στην εγχώρια νομοθεσία τους όταν πραγματοποιούν διασυνοριακές πωλήσεις, δεδομένου ότι οι βασικοί κανόνες που αφορούν το διασυνοριακό εμπόριο θα είναι οι ίδιοι σε όλα τα κράτη μέλη. Ενώ οι νέοι κανόνες για τις διαδικτυακές πωλήσεις αγαθών συνεπάγονται ορισμένες εφάπαξ δαπάνες προσαρμογής για τις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν διαδικτυακές πωλήσεις, οι δαπάνες αυτές αναμένεται να αντισταθμιστούν από την εξοικονόμηση κόστους που προκύπτει από τη δυνατότητα πραγματοποίησης πωλήσεων σε όλη την ΕΕ χωρίς να επιβαρύνονται με επιπλέον δαπάνες που συνδέονται με το δίκαιο των συμβάσεων, λόγω της πλήρους εναρμόνισης των κανόνων. Θα επωφεληθούν ιδίως οι μικρές επιχειρήσεις σε σύγκριση με την παρούσα κατάσταση, καθώς η εξοικονόμηση κόστους από την πλήρη εναρμόνιση των διασυνοριακών κανόνων για τα αγαθά θα είναι πιο σημαντική όσο μικρότερη είναι η επιχείρηση. Ως εκ τούτου, οι νέοι κανόνες θα παρέχουν στις επιχειρήσεις νομικά ασφαλές και φιλικό προς αυτές περιβάλλον. Οι καταναλωτές θα διαθέτουν σαφές σύνολο δικαιωμάτων σε ολόκληρη την ΕΕ και, συνεπώς, θα αισθάνονται εμπιστοσύνη, όταν αγοράζουν αγαθά ή αποκτούν πρόσβαση σε ψηφιακό περιεχόμενο σε διασυνοριακό επίπεδο. Ενώ σε ορισμένα κράτη μέλη το επίπεδο προστασίας μπορεί να μειωθεί σε ορισμένα επιμέρους σημεία, η επιλογή αυτή θα αυξήσει σημαντικά το σημερινό γενικό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών στην ΕΕ δυνάμει της οδηγίας 1999/44/ΕΚ, ιδίως με την επέκταση της περιόδου αντιστροφής του βάρους της απόδειξης σε δύο έτη. Παρά το γεγονός ότι τα κράτη μέλη δεν θα είναι σε θέση να θεσπίζουν ή να διατηρούν πιο προστατευτικούς κανόνες προστασίας των καταναλωτών, γενικά, θα εξασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών και η διασυνοριακή επιβολή των κανόνων θα ενισχυθεί. Τούτο θα δημιουργήσει αμοιβαία επωφελή κατάσταση για τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές. Ο ανταγωνισμός θα αυξηθεί, οδηγώντας σε συνολική αύξηση του εμπορίου και, κατά συνέπεια, σε περισσότερες και καλύτερες επιλογές σε ανταγωνιστικότερες τιμές για τους καταναλωτές με σημαντικά μακροοικονομικά οφέλη για την ΕΕ.

Η μη μεταβολή της πολιτικής δεν θα συνέβαλε στην επίτευξη των στόχων της ψηφιακής ενιαίας αγοράς και θα υπήρχε ο κίνδυνος αρνητικών οικονομικών επιπτώσεων σε σχέση με την τρέχουσα κατάσταση.

Η επιλογή 2 θα οδηγούσε σε αυξημένα κίνητρα για τη διασυνοριακή προσφορά, δεδομένου ότι οι έμποροι θα ήταν σε θέση να πωλούν τα προϊόντα τους σε διασυνοριακό επίπεδο εξ ολοκλήρου βάσει του δικού τους εθνικού δικαίου. Οι καταναλωτές θα μπορούσαν σε κάποιο βαθμό να επωφεληθούν από την αυξημένη προσφορά και τις χαμηλότερες τιμές. Σε ορισμένες περιπτώσεις, θα μπορούσαν να επωφεληθούν από ένα δυνητικά υψηλότερο επίπεδο προστασίας των καταναλωτών δυνάμει του δικαίου της χώρας του εμπόρου, εφόσον αυτό υπερβαίνει, σε συγκεκριμένα σημεία, το δικό τους εθνικό δίκαιο. Ωστόσο, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του εμπορικού δικαίου στις διαδικτυακές πωλήσεις αγαθών και της αντίστοιχης παρέκκλισης από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 593/2008 (Ρώμη Ι), οι ευρωπαίοι καταναλωτές δεν θα επωφελούνταν πλέον από υψηλότερο επίπεδο προστασίας το οποίο μπορεί να παρέχει επιπλέον του εμπορικού δικαίου η εθνική τους νομοθεσία, η εφαρμογή της οποίας υπερβαίνει την οδηγία 1999/44/ΕΚ. Τούτο θα είχε αρνητική επίπτωση στην εμπιστοσύνη που δείχνουν οι καταναλωτές στις διασυνοριακές αγορές. Επιπλέον, είναι πολύ πιθανό μια τέτοια αλλαγή να μην μπορεί να περιοριστεί στους εμπόρους της ΕΕ και, κατά συνέπεια, θα είχε ως αποτέλεσμα την άρση της προστασίας που προσφέρεται από τις διατάξεις αναγκαστικού δικαίου των καταναλωτικών συμβάσεων σε συναλλαγές με εμπόρους από τρίτες χώρες.

Στις επιλογές 3 και 4, οι φραγμοί στο διασυνοριακό εμπόριο που σχετίζονται με το δίκαιο των συμβάσεων θα εξακολουθούσαν να υφίστανται για τα αγαθά.

Η επιλογή 5 θα μπορούσε να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να πωλούν αγαθά σε ολόκληρη την ΕΕ και να παρέχουν στους καταναλωτές ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας, το οποίο εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το περιεχόμενο των κανόνων για το υπόδειγμα σύμβασης που θα συμφωνηθούν από τον κλάδο, καθώς και από τον βαθμό χρήσης και αποδοχής του σήματος εμπιστοσύνης από τις επιχειρήσεις της ΕΕ. Οι καταναλωτές μπορεί να αισθάνονται μεγαλύτερη εμπιστοσύνη να αγοράζουν από αλλοδαπούς εμπόρους στους οποίους έχει χορηγηθεί το σήμα εμπιστοσύνης της ΕΕ. Ωστόσο, οι έμποροι θα εξακολουθούσαν να υποχρεούνται να συμμορφωθούν με τους εθνικούς κανόνες αναγκαστικού δικαίου της χώρας συνήθους διαμονής του καταναλωτή, όταν αυτοί παρέχουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας από τους κανόνες του υποδείγματος σύμβασης, οπότε μπορεί να εξακολουθούν να επιβαρύνονται με δαπάνες που σχετίζονται με το δίκαιο των συμβάσεων.

Κύριες επιπτώσεις της πρότασης

Η εκτίμηση των επιπτώσεων εξετάζει τις επιπτώσεις και των δύο προτάσεων, της οδηγίας σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και της οδηγίας σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις διαδικτυακές και άλλες πωλήσεις εξ αποστάσεως αγαθών.

Οι δύο προτάσεις θα εξαλείψουν τους σχετιζόμενους με το δίκαιο των συμβάσεων φραγμούς που παρεμποδίζουν τις διασυνοριακές διαδικτυακές συναλλαγές, τόσο για τους καταναλωτές όσο και για τους εμπόρους. Η άρση των εμποδίων αυτών αποτελεί κίνητρο για το διασυνοριακό εμπόριο: αν αρθούν οι φραγμοί που σχετίζονται με το δίκαιο των συμβάσεων, αναμένεται ότι 122 000 επιπλέον επιχειρήσεις θα πραγματοποιούν διαδικτυακές πωλήσεις σε διασυνοριακό επίπεδο. Οι ενδοενωσιακές εξαγωγές θα αυξηθούν κατά περίπου 1 δισ. ευρώ. Η αύξηση του ανταγωνισμού σε επίπεδο λιανικής στο διαδίκτυο θα έχει ως αποτέλεσμα να μειωθούν οι τιμές λιανικής σε όλα τα κράτη μέλη με μέσο όρο της τάξης του -0,25% σε ενωσιακό επίπεδο. Η μείωση αυτή των τιμών και η μεγαλύτερη εμπιστοσύνη των καταναλωτών χάρη στα ενιαία δικαιώματα σε ενωσιακό επίπεδο θα έχουν ως αποτέλεσμα να αυξηθεί η ζήτηση εκ μέρους των καταναλωτών. Η κατανάλωση στο πλαίσιο των νοικοκυριών, η οποία αποτυπώνει την ευημερία των καταναλωτών, θα αυξηθεί σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, κατά +0,23% κατά μέσο όρο, ποσοστό που αντιστοιχεί περίπου σε 18 δισεκατομμύρια ευρώ. 7,8 έως 13 εκατομμύρια επιπλέον καταναλωτές θα άρχιζαν να πραγματοποιούν διαδικτυακές αγορές σε διασυνοριακό επίπεδο. Το μέσο ποσό που δαπανάται ετησίως από κάθε διασυνοριακό αγοραστή θα αυξανόταν επίσης κατά 40 ευρώ. Η αύξηση αυτή της προσφοράς και της ζήτησης θα έχει άμεσες επιπτώσεις στις βασικές μακροοικονομικές μεταβλητές κάθε κράτους μέλους και της ΕΕ στο σύνολό της. Συνολικά, το πραγματικό ΑΕΠ στην ΕΕ αναμένεται να αυξηθεί σε μόνιμη βάση κατά περίπου 4 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως.

Ποιος αναμένεται να επηρεαστεί και πώς

Οι επιχειρήσεις θα υποβληθούν μεν σε δαπάνες για να συμμορφωθούν προς το νέο δίκαιο, το όφελος όμως που θα αντλήσουν από τους πλήρως εναρμονισμένους κανόνες για τις εξαγωγές αγαθών και ψηφιακού περιεχομένου σε ολόκληρη την ΕΕ θα είναι πολύ μεγαλύτερο. Μετά την εφαρμογή των νέων κανόνων, οι επιχειρήσεις δεν θα χρειάζεται σε γενικές γραμμές να προσαρμόζουν τους όρους των συμβάσεών τους στη νομοθεσία άλλων κρατών μελών, όσα και αν είναι τα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιούν πωλήσεις. Οι ΜΜΕ δεν θα εξαιρεθούν από τη νέα νομοθεσία, δεδομένου ότι οι εξαιρέσεις θα μειώναν την εμπιστοσύνη των καταναλωτών κατά τις αγορές τους από τις επιχειρήσεις αυτές. Δεν δικαιολογείται σε καμία περίπτωση να παρέχεται χαμηλότερο επίπεδο προστασίας στους καταναλωτές, όταν

πραγματοποιούν αγορές από ΜΜΕ αντί να απευθύνονται σε μεγαλύτερους πωλητές. Οποιαδήποτε εξαίρεση θα υπονόμευε, επίσης, τα οφέλη που μπορούν να αντλήσουν οι ΜΜΕ από την εφαρμογή ενιαίου συνόλου κανόνων σε ολόκληρη την ΕΕ. Αντιθέτως, η πρωτοβουλία θα ωφελήσει ιδιαίτερα τις ΜΜΕ, οι οποίες επηρεάζονται περισσότερο από τις δαπάνες για την προσαρμογή της σύμβασής τους στους κανόνες αναγκαστικού δικαίου των άλλων κρατών μελών και περιορίζονται πιο συχνά στην εγχώρια αγορά τους, σε αντίθεση με τους μεγαλύτερους ανταγωνιστές τους. Το διασυνοριακό εμπόριο αποτελεί σημαντικό μέσο για την αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων των οικονομιών κλίμακας από τις επιχειρήσεις αυτές. Η εξεύρεση πελατών είναι ένα πρόβλημα για τις ΜΜΕ, το οποίο όμως θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί πιο εύκολα στο διαδικτυακό πλαίσιο, δεδομένου ότι το διαδίκτυο καθιστά δυνατή την πραγματοποίηση διαδικτυακών πωλήσεων με μειωμένο κόστος σε σύγκριση με το μη διαδικτυακό εμπόριο.

Για τα αγαθά, ιδίως, οι επιχειρήσεις που επί του παρόντος πραγματοποιούν μόνο πωλήσεις με προσωπική επαφή δεν θα χρειαστεί να επιβαρυνθούν με οποιαδήποτε έξοδα προσαρμογής. Οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν ήδη ή επιθυμούν να πραγματοποιούν διαδικτυακές πωλήσεις σε καταναλωτές σε άλλα κράτη μέλη θα επωφεληθούν άμεσα από την εξοικονόμηση κόστους που προκύπτει από την πλήρη εναρμόνιση των κανόνων της ΕΕ. Οι επιχειρήσεις που επί του παρόντος πραγματοποιούν τόσο διαδικτυακές πωλήσεις όσο και πωλήσεις με προσωπική επαφή δεν θα επιβαρυνθούν στην πράξη με πρόσθετες δαπάνες λόγω των διαφορετικών καθεστώτων, διότι δεν είναι πιθανόν να υπάρξει κατακερματισμός μεταξύ των κανόνων για τις διαδικτυακές πωλήσεις αγαθών και των κανόνων για τις πωλήσεις αγαθών με προσωπική επαφή ή πιθανώς να μην έχουν σημαντικό αντίκτυπο. Εάν προκύψουν τέτοιου είδους δαπάνες, αναμένεται ότι θα είναι περιορισμένες και μόνο για σύντομη μεταβατική περίοδο. Σύμφωνα με τους εκπροσώπους των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης, οι επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν όλους τους διαύλους πώλησης (omni-channel businesses) θα μπορούσαν πράγματι να αντιμετωπίσουν τις πιθανές μεταβατικές διαφορές μεταξύ του καθεστώτος των διαδικτυακών πωλήσεων και του καθεστώτος των πωλήσεων με προσωπική επαφή για τα αγαθά, εφαρμόζοντας τα αντίστοιχα υψηλότερα πρότυπα σε όλες τις πωλήσεις τους και λειτουργώντας έτσι βάσει ενός ενιαίου επιχειρηματικού μοντέλου.

Για τις επιχειρήσεις, η εφαρμογή των νέων κανόνων αναμένεται ότι θα συνεπάγεται ορισμένες υποχρεώσεις όσον αφορά τις σχέσεις τους με τους καταναλωτές. Ωστόσο, πολλές από αυτές τις υποχρεώσεις έχουν ήδη περιληφθεί στις εθνικές νομοθεσίες, σε διαφορετικό βαθμό και έκταση, ως αποτέλεσμα της νομοθεσίας ελάχιστης εναρμόνισης της ΕΕ και, ως εκ τούτου, οι επιχειρήσεις είναι εξοικειωμένες με αυτές. Ειδικότερα όσον αφορά την επέκταση της προθεσμίας για την αντιστροφή του βάρους της απόδειξης από 6 μήνες σε δύο έτη, το γεγονός αυτό δεν αναμένεται να έχει πολύ σημαντικές επιπτώσεις για τις επιχειρήσεις, δεδομένου ότι τα τελευταία στοιχεία δείχνουν ότι, στην πράξη, μόνο μια μειονότητα των επιχειρήσεων επιμένουν ότι οι καταναλωτές θα πρέπει να αποδείξουν την ευθύνη του εμπόρου σε ολόκληρη την περίοδο νόμιμης εγγύησης των 2 ετών και ότι η αντιστροφή του βάρους της απόδειξης λειτουργεί συχνά εν τοις πράγμασι στο σύνολο της διετούς περιόδου νόμιμης εγγύησης, με πολύ περιορισμένη αλλαγή στη συμπεριφορά των εμπόρων πριν ή μετά τους 6 μήνες σε αυτό το σημείο.³⁵

Το επίπεδο προστασίας των καταναλωτών θα αυξηθεί σε σύγκριση με το ισχύον ενωσιακό επίπεδο. Τούτο ισχύει ιδίως για την επέκταση της αντιστροφής του βάρους της απόδειξης σε δύο έτη μέσω της ευθυγράμμισής του με την περίοδο της νόμιμης εγγύησης. Σε σύγκριση με

35

«Consumer market study on the functioning of Legal and Commercial Guarantees for consumers in the EU» [Μελέτη της αγοράς των καταναλωτών σχετικά με τη λειτουργία των νόμιμων και εμπορικών εγγυήσεων για τους καταναλωτές στην ΕΕ] (2015, προς δημοσίευση).

τα εθνικά τους πρότυπα, όλοι οι καταναλωτές της ΕΕ θα επωφεληθούν επ' αυτού από υψηλότερο επίπεδο προστασίας των καταναλωτών (εκτός από την περίπτωση δύο κρατών μελών, στα οποία το επίπεδο θα παραμείνει το ίδιο). Το εν λόγω υψηλότερο επίπεδο προστασίας θα διευκολύνει τους καταναλωτές να ασκούν τα δικαιώματά τους και αναμένεται να ενισχύσει σημαντικά την εμπιστοσύνη τους, η οποία έχει ιδιαίτερη σημασία για τις διασυνοριακές αγορές λόγω του στοιχείου της απόστασης. Όσον αφορά το επίπεδο προστασίας των καταναλωτών σε άλλα σημεία, όπως η υποχρέωση του καταναλωτή να κοινοποιεί το ελάττωμα στον πωλητή και το δικαίωμα του καταναλωτή να καταγγείλει τη σύμβαση ακόμη και στην περίπτωση που η μη εκτέλεση είναι ελάσσονος σημασίας, σε σχέση με τα ισχύοντα εθνικά πρότυπα, στις περισσότερες περιπτώσεις, η πρόταση θα οδηγήσει σε υψηλότερο επίπεδο προστασίας, ενώ σε περιορισμένο αριθμό κρατών μελών, ορισμένα πρόσθετα δικαιώματα σε επιμέρους σημεία μπορεί να παρέχουν χαμηλότερο επίπεδο προστασίας. Ωστόσο, το συνολικό υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών θα διασφαλιστεί και η επιβολή των κανόνων θα ενισχυθεί. Επιπλέον, οι καταναλωτές όχι μόνο θα έχουν πρόσβαση σε ευρύτερη ποικιλία προϊόντων από τους εμπόρους σε όλη την ΕΕ σε ανταγωνιστικές τιμές, αλλά θα είναι επίσης σε θέση να επωφεληθούν από τα υψηλότερης ποιότητας και πιο ανθεκτικά προϊόντα, σύμφωνα με τη δέσμη μέτρων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την κυκλική οικονομία.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρόταση για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών θα επηρεάσει θετικά ορισμένα δικαιώματα που προστατεύονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 38 σχετικά με την προστασία του καταναλωτή και το άρθρο 16 σχετικά με την επιχειρηματική ελευθερία.

Η πλήρης εναρμόνιση ενός συνόλου κανόνων για τις διαδικτυακές πωλήσεις αγαθών θα εξασφαλίσει την πλήρη εναρμόνιση ενός υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών σε ολόκληρη την ΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 38 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, δεδομένου ότι θα παρέχει στους καταναλωτές σαφή και συγκεκριμένα δικαιώματα όταν αγοράζουν αγαθά μέσω διαδικτύου στην εγχώρια αγορά ή από άλλα κράτη μέλη. Ωστόσο, οι κανόνες αυτοί θα αντικαταστήσουν τους υφιστάμενους εθνικούς κανόνες που ισχύουν για τα αγαθά, γεγονός το οποίο θα μπορούσε να μειώσει το επίπεδο προστασίας του οποίου απολαύουν οι καταναλωτές σε ορισμένα κράτη μέλη.

Ένα σύνολο πλήρως εναρμονισμένων κανόνων για τις διαδικτυακές πωλήσεις αγαθών θα συμβάλει επίσης στην επίτευξη του στόχου του άρθρου 16, επειδή θα διευκολύνει τις επιχειρήσεις να πωλούν αγαθά στην ΕΕ, τόσο σε εγχώριο όσο και σε διασυνοριακό επίπεδο. Συνεπώς, θα ενισχυθεί η ικανότητά τους να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους.

Τέλος, τα σαφή δικαιώματα που απορρέουν από το δίκαιο των συμβάσεων μπορεί να συμβάλουν στην εκπλήρωση του στόχου του άρθρου 47 (δικαίωμα πραγματικής προσφυγής), διότι μπορούν ενισχύσουν την ικανότητα του καταναλωτή να ασκεί το δικαίωμά του πραγματικής προσφυγής ενώπιον των δικαστηρίων. Οι νέοι κανόνες θα πρέπει να αποσαφηνίσουν τους τρόπους επανόρθωσης στην περίπτωση διαφορών.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν θα έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και παρακολούθηση, αξιολόγησης και ρυθμίσεις περί υποβολής εκθέσεων**

Τα κράτη μέλη πρέπει να διαβιβάσουν στην Επιτροπή τα μέτρα για την εφαρμογή της οδηγίας σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών. Στα μέτρα αυτά θα αναφέρεται το κείμενο της νομοθεσίας που θα θεσπιστεί από τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί τα εν λόγω μέτρα προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι συμμορφώνονται με την οδηγία.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα**

Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση των κρατών μελών και της Επιτροπής, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα, τα κράτη μέλη έχουν αναλάβει να επισυνάψουν, σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, στην κοινοποίηση των μέτρων που λαμβάνουν για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο, ένα ή περισσότερα έγγραφα τα οποία επεξηγούν τη σχέση μεταξύ των επιμέρους στοιχείων μιας οδηγίας και των αντίστοιχων μερών των πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης θεωρεί αιτιολογημένη τη διαβίβαση τέτοιων εγγράφων.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Η πρόταση αποτελείται από 21 άρθρα. Πολλές από τις διατάξεις αυτές προέρχονται από την οδηγία 1999/44/EK ή την πρόταση κανονισμού σχετικά με τη θέσπιση κοινού ευρωπαϊκού δικαίου των πωλήσεων.

Το άρθρο 1 καθορίζει το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας διευκρινίζοντας ότι η οδηγία καθορίζει ορισμένους κανόνες σχετικά με τη συμμόρφωση, την επανόρθωση και τους τρόπους άσκησης της εν λόγω επανόρθωσης. Στο πλαίσιο της εκτίμησης των επιπτώσεων η οποία συνοδεύει τις προτάσεις, δεν εντοπίστηκαν προβλήματα στις συμβάσεις B2B. Κατά συνέπεια, η οδηγία δεν ασχολείται με τα θέματα αυτά. Η παρούσα οδηγία δεν ισχύει για αγαθά, όπως DVD και CD, τα οποία εμπεριέχουν ψηφιακό περιεχόμενο κατά τρόπον ώστε αυτά να λειτουργούν μόνον ως φορέας για τη μεταφορά του ψηφιακού περιεχομένου, ούτε εφαρμόζεται στις εξ αποστάσεως συμβάσεις παροχής υπηρεσιών. Ισχύει, ωστόσο, για αγαθά, όπως οικιακές συσκευές ή παιχνίδια, στα οποία το ψηφιακό περιεχόμενο είναι ενσωματωμένο κατά τέτοιο τρόπο ώστε οι λειτουργίες του να εξαρτώνται από τις κύριες λειτουργίες των αγαθών και λειτουργεί ως αναπόσπαστο μέρος αυτών. Επιπλέον, εάν μια σύμβαση πώλησης προβλέπει τόσο την πώληση αγαθών όσο και την παροχή υπηρεσιών, η παρούσα οδηγία ισχύει μόνο για το μέρος που αφορά την πώληση αγαθών.

Το άρθρο 2 περιέχει κατάλογο με τους ορισμούς των όρων που χρησιμοποιούνται στην οδηγία. Ορισμένοι από αυτούς απορρέουν από το ισχύον κεκτημένο (όπως, για παράδειγμα, ο ορισμός για τον «καταναλωτή» και τα «αγαθά») και καθώς αναφέρονται στις ίδιες έννοιες, πρέπει να εφαρμόζονται και να ερμηνεύονται κατά τρόπο σύμφωνο με το κεκτημένο. Άλλοι ορισμοί προέρχονται από την οδηγία 2011/83/EE ή από την πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση κοινού ευρωπαϊκού δικαίου των πωλήσεων.

Το άρθρο 3 ορίζει ότι η παρούσα οδηγία συνιστά οδηγία πλήρους εναρμόνισης. Τα κράτη μέλη δεν θα είναι σε θέση να θεσπίζουν ή να διατηρούν νομοθεσία που εξακολουθεί να υπολείπεται των απαιτήσεων που περιέχονται σε αυτήν ή να τις υπερβαίνει. Το άρθρο 3, σε συνδυασμό με το άρθρο 1, προβλέπει επίσης ότι στους τομείς που δεν περιλαμβάνονται στο

πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, τα κράτη μέλη εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα να νομοθετούν.

Το άρθρο 4 ορίζει τα κριτήρια συμμόρφωσης τα οποία οφείλουν να πληρούν τα αγαθά προκειμένου να συμμορφώνονται με τη σύμβαση. Τα αγαθά πρέπει κατά κύριο λόγο να συμμορφώνονται με τα υποσχόμενα στη σύμβαση. Επιπλέον, διευκρινίζει ότι, εξ ορισμού, η συμμόρφωση των αγαθών θα εκτιμάται όχι μόνο σε σχέση με τους όρους της σύμβασης, αλλά και βάσει ενός συνδυασμού υποκειμενικών και αντικειμενικών κριτηρίων που πρέπει να εφαρμόζονται προκειμένου να διαφυλάσσονται τα νόμιμα συμφέροντα και των δύο μερών σε μια σύμβαση πώλησης. Τα πρόσθετα αυτά αντικειμενικά κριτήρια καθορίζονται στα άρθρα 5, 6 και 7.

Το άρθρο 5 καθορίζει αντικειμενικά κριτήρια για τη συμμόρφωση των αγαθών. Ελλείψει ρητών συμβατικών όρων οι οποίοι να καθορίζουν κριτήρια συμμόρφωσης, τα αγαθά πρέπει να συμμορφώνονται με τα αντικειμενικά αυτά κριτήρια.

Το άρθρο 6 εξηγεί ότι η έλλειψη συμμόρφωσης που προκαλείται από πλημμελή εγκατάσταση των αγαθών πρέπει να θεωρείται ως έλλειψη συμμόρφωσης των ίδιων των αγαθών, εάν η αιτία της κακής εγκατάστασης εμπίπτει στη σφαίρα του πωλητή.

Το άρθρο 7 περιέχει πρόσθετη απαίτηση συμμόρφωσης σχετικά με τα νομικά ελαττώματα που ενδέχεται να παρουσιάζουν τα αγαθά. Σύμφωνα με τον κανόνα αυτό, τα αγαθά πρέπει να είναι ελεύθερα από κάθε δικαίωμα τρίτου, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων που διέπονται από τη διανοητική ιδιοκτησία.

Το άρθρο 8 καθορίζει τον χρόνο κατά τον οποίο πρέπει να έχουν εκπληρωθεί οι προϋποθέσεις για την έλλειψη συμμόρφωσης, ώστε να θεμελιωθεί ευθύνη μη εκτέλεσης στον πωλητή. Σε γενικές γραμμές, αυτό είναι το χρονικό σημείο μετάθεσης του κινδύνου, όπως προβλέπεται και στην οδηγία 2011/83/ΕΕ, κατά το οποίο ο καταναλωτής ή τρίτος, που έχει οριστεί από τον καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένου του μεταφορέα, ο οποίος επίσης έχει οριστεί από τον καταναλωτή, αποκτά τον έλεγχο επί των αγαθών. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες τα αγαθά πρέπει να εγκατασταθούν, ο κρίσιμος χρόνος για τη διαπίστωση της συμμόρφωσης είναι όταν ολοκληρωθεί η εγκατάσταση ή μετά την παρέλευση του εύλογου χρονικού διαστήματος το οποίο είχε στη διάθεσή του ο καταναλωτής για να εκτελέσει την εγκατάσταση, αλλά σε κάθε περίπτωση εντός 30 ημερών από τη στιγμή μετάθεσης του κινδύνου. Τέλος, η παράγραφος 3 του άρθρου 8 μετατοπίζει το βάρος της απόδειξης λόγω απουσίας μη συμμόρφωσης στον πωλητή για χρονικό διάστημα δύο ετών.

Το άρθρο 9 απαριθμεί τους τρόπους επανόρθωσης λόγω μη συμμόρφωσης που έχει στη διάθεσή του ο καταναλωτής, εναρμονίζοντας πλήρως τη σειρά άσκησής τους. Σε πρώτο στάδιο, ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να ζητήσει την επιδιόρθωση ή αντικατάσταση των αγαθών εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος και χωρίς σημαντική ενόχληση. Σε δεύτερο στάδιο, ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει το δικαίωμα μείωσης του τιμήματος ή καταγγελίας της σύμβασης, εάν η μη συμμόρφωση δεν αποκατασταθεί ή δεν μπορεί να αποκατασταθεί μέσω επισκευής ή αντικατάστασης. Το άρθρο αυτό παρέχει επίσης στον καταναλωτή το δικαίωμα να απόσχει από την εκτέλεση έως την αποκατάσταση της συμμόρφωσης των αγαθών.

Το άρθρο 10 επιβάλλει στον πωλητή την υποχρέωση, κατά την αποκατάσταση της μη συμμόρφωσης με αντικατάσταση των αγαθών, να ανακτήσει τα αντικατασταθέντα αγαθά με δικά του έξοδα. Ο πωλητής δύναται να ανακτήσει τα ελαττωματικά αγαθά και να

εγκαταστήσει τα καινούργια ο ίδιος ή να το αναθέσει σε τρίτους με δικά του έξοδα. Το άρθρο διευκρινίζει, επίσης, ότι ο καταναλωτής δεν θα πρέπει να υποχρεούται να πληρώσει για τη χρήση που έχει γίνει στα αντικατασταθέντα αγαθά προτού αυτά αντικατασταθούν.

Το άρθρο 11 διευκρινίζει ότι εναπόκειται στον καταναλωτή να επιλέξει μεταξύ επισκευής και αντικατάστασης, εκτός αν η λύση που θα επιλεγεί θα ήταν, σε σύγκριση με την άλλη διαθέσιμη επιλογή, δυσανάλογη, αδύνατη ή παράνομη. Προβλέπει επίσης κριτήρια για να αξιολογείται κατά πόσον η λύση που επελέγη είναι δυσανάλογη σε σύγκριση με την άλλη διαθέσιμη επιλογή.

Το άρθρο 12 παρέχει οδηγίες ως προς τον τρόπο υπολογισμού της μείωσης του τιμήματος.

Το άρθρο 13 ρυθμίζει τις λεπτομέρειες και τις συνέπειες της άσκησης του δικαιώματος καταγγελίας της σύμβασης. Το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης λόγω έλλειψης συμμόρφωσης είναι ο έσχατος τρόπος επανόρθωσης που εφαρμόζεται όταν οι άλλοι τρόποι επανόρθωσης λόγω έλλειψης συμμόρφωσης δεν είναι εφικτοί ή έχουν αποτύχει. Ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει το δικαίωμα αυτό και σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η έλλειψη συμμόρφωσης είναι ήσσονος σημασίας. Το άρθρο αυτό ορίζει ότι η σύμβαση μπορεί να καταγγελθεί με οποιοδήποτε μέσο κοινοποίησης από τον καταναλωτή και ότι η καταγγελία θα πρέπει να είναι μόνο μερική, εάν η έλλειψη συμμόρφωσης αφορά μόνο μέρος των αγαθών που παραδόθηκαν στο πλαίσιο της σύμβασης. Ωστόσο, εάν η έλλειψη συμμόρφωσης μπορεί να δικαιολογήσει την καταγγελία της σύμβασης στο σύνολό της, αυτός ο τρόπος επανόρθωσης δεν θα πρέπει να περιορίζεται μόνο σε μερική καταγγελία. Το άρθρο 13 ρυθμίζει επίσης την αποκατάσταση ως συνέπεια της καταγγελίας, προβλέποντας ότι εντός μέγιστης προθεσμίας 14 ημερών, ο πωλητής θα πρέπει να επιστρέψει το τίμημα που καταβλήθηκε με δικά του έξοδα και ότι ο καταναλωτής θα πρέπει να επιστρέψει τα ελαττωματικά αγαθά με έξοδα του πωλητή. Τέλος, το άρθρο αυτό ρυθμίζει τις υποχρεώσεις των καταναλωτών υπό ορισμένες περιοριστικές προϋποθέσεις να καταβάλουν τη χρηματική αξία των αγαθών όταν αυτά δεν μπορούν να επιστραφούν και να επιβαρυνθούν σε περιορισμένο βαθμό με τη μείωση της αξίας των αγαθών.

Το άρθρο 14 διατηρεί τις προθεσμίες των δύο ετών για την διαθεσιμότητα των τρόπων επανόρθωσης στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας. Σε περίπτωση που σε ορισμένα κράτη μέλη τα δικαιώματα που διατίθενται στους καταναλωτές σύμφωνα με το άρθρο 9 μπορεί να υπόκεινται σε παραγραφή, η περίοδος αυτή δεν μπορεί να λήξει νωρίτερα.

Το άρθρο 15 προβλέπει απαιτήσεις διαφάνειας ως προς τις εμπορικές εγγυήσεις που εκδίδονται από τους πωλητές, για παράδειγμα ως προς τη μορφή παράδοσης και το περιεχόμενο που θα πρέπει να έχει μια δήλωση εγγύησης. Επιπλέον, αναφέρει ότι η εγγύηση είναι δεσμευτική για τον πωλητή, σύμφωνα με τους όρους που περιέχονται στη διαφήμιση, τις πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης και τη δήλωση εγγύησης. Διευκρινίζει ότι όταν οι όροι οι οποίοι, για παράδειγμα, αναφέρονται στη διαφήμιση διαφέρουν από αυτούς που περιλαμβάνονται στη δήλωση εγγύησης, θα πρέπει να υπερισχύουν οι πλέον συμφέροντες για τους καταναλωτές.

Το άρθρο 16 παρέχει στον πωλητή το δικαίωμα προς επανόρθωση σε περίπτωση πράξης ή παράλειψης από πρόσωπο σε προηγούμενο στάδιο της αλυσίδας των συναλλαγών, η οποία προκάλεσε την ευθύνη του πωλητή για έλλειψη συμμόρφωσης προς τον καταναλωτή. Οι λεπτομέρειες για την άσκηση του δικαιώματος αυτού θα πρέπει να ρυθμίζονται από τις εθνικές νομοθεσίες των κρατών μελών.

Το άρθρο 17 υποχρεώνει τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν την ύπαρξη κατάλληλων και αποτελεσματικών μέσων για την τήρηση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.

Το άρθρο 18 επιβεβαιώνει τον υποχρεωτικό χαρακτήρα των κανόνων για το δίκαιο των καταναλωτικών συμβάσεων, οι οποίοι προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, με τη συνήθη ρήτρα που διευκρινίζει ότι οποιαδήποτε παρέκκλιση από τις απαιτήσεις που περιέχονται στην οδηγία σε βάρος του καταναλωτή δεν θα είναι δεσμευτική για τον καταναλωτή.

Το άρθρο 19 προβλέπει τροποποιήσεις άλλων νομοθετικών πράξεων της ΕΕ, όπως της οδηγίας 1999/44/ΕΚ προκειμένου να αποφευχθούν επικαλύψεις μεταξύ των δύο πράξεων. Το άρθρο 19 προσθέτει επίσης στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 παραπομπή στην οδηγία, ώστε να διευκολυνθεί η διασυνοριακή συνεργασία για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Προσθέτει επίσης στο παράρτημα 1 της οδηγίας 2009/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, περί των αγωγών παραλείψεως στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών³⁶ παραπομπή στην οδηγία, ώστε να εξασφαλιστεί η προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία.

Το άρθρο 20 ορίζει την προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών.

Το άρθρο 21 ορίζει την ημερομηνία έναρξης ισχύος.

Το άρθρο 22 ορίζει τους αποδέκτες της οδηγίας.

---

³⁶

EE L 110 της 1.5.2009, σ.30.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής³⁷,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Προκειμένου να παραμείνει ανταγωνιστική στις παγκόσμιες αγορές, η Ένωση οφείλει να ανταποκριθεί με επιτυχία στις πολλαπλές προκλήσεις που θέτει σήμερα μια οικονομία η οποία έχει όλο και περισσότερο ως κινητήριο δύναμή της την τεχνολογία. Η στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά³⁸ προβλέπει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο που διευκολύνει την ενσωμάτωση της ψηφιακής διάστασης στην ενιαία αγορά. Ο πρώτος πυλώνας της στρατηγικής εξετάζει τον κατακερματισμό του εμπορίου εντός της ΕΕ, προσεγγίζοντας όλα τα σημαντικά εμπόδια για την ανάπτυξη του διασυνοριακού ηλεκτρονικού εμπορίου.
- (2) Για την επίτευξη πραγματικής ψηφιακής ενιαίας αγοράς, είναι αναγκαίο να εναρμονιστούν ορισμένες πτυχές σχετικά με τις συμβάσεις για την πώληση αγαθών, με βάση ένα υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή.
- (3) Το ηλεκτρονικό εμπόριο είναι η βασική κινητήρια δύναμη για την ανάπτυξη στο πλαίσιο της ψηφιακής ενιαίας αγοράς. Ωστόσο, η αξιοποίηση του αναπτυξιακού δυναμικού του απέχει πολύ από την πλήρη αξιοποίηση. Προκειμένου να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της Ένωσης και να τονωθεί η ανάπτυξη, η Ένωση πρέπει να δράσει γρήγορα και να ενθαρρύνει τους οικονομικούς φορείς να αξιοποιήσουν το πλήρες δυναμικό που προσφέρει η ψηφιακή ενιαία αγορά. Το πλήρες δυναμικό της ψηφιακής ενιαίας αγοράς μπορεί να αξιοποιηθεί μόνον εάν όλοι οι συμμετέχοντες στην αγορά επωφελούνται από ομαλή πρόσβαση στις διαδικτυακές πωλήσεις αγαθών και είναι σε θέση να πραγματοποιούν με εμπιστοσύνη συναλλαγές ηλεκτρονικού εμπορίου. Οι κανόνες του δικαίου των συμβάσεων βάσει των οποίων οι

³⁷

³⁸

EE C [...] της [...], σ. [...].

COM(2015) 192 final.

συμμετέχοντες στην αγορά συνάπτουν συναλλαγές συγκαταλέγονται στους βασικούς παράγοντες βάσει των οποίων διαμορφώνονται οι αποφάσεις των επιχειρήσεων εάν θα προσφέρουν αγαθά μέσω διαδικτύου σε διασυνοριακό επίπεδο. Οι κανόνες αυτοί επηρεάζουν επίσης την προθυμία των καταναλωτών να υιοθετήσουν και να εμπιστευτούν αυτό το είδος αγορών.

- (4) Ενώ οι διαδικτυακές πωλήσεις αγαθών αποτελούν τη συντριπτική πλειονότητα των εξ αποστάσεως πωλήσεων στην Ένωση, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να καλύπτει όλους τους διαύλους εξ αποστάσεως πωλήσεων, συμπεριλαμβανομένων των τηλεφωνικών και ταχυδρομικών παραγγελιών, προκειμένου να αποφευχθούν τυχόν αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και να δημιουργηθούν ίσοι όροι ανταγωνισμού για όλες τις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν εξ αποστάσεως πωλήσεις.
- (5) Οι κανόνες της Ένωσης που ισχύουν για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών εξακολουθούν να είναι κατακερματισμένοι, παρά το γεγονός ότι οι κανόνες σχετικά με τις απαιτήσεις προσυμβατικής πληροφόρησης, το δικαίωμα υπαναχώρησης και οι όροι παράδοσης έχουν ήδη εναρμονιστεί πλήρως. Άλλα βασικά συμβατικά στοιχεία, όπως τα κριτήρια συμμόρφωσης, οι τρόποι επανόρθωσης και οι τρόποι άσκησής τους για τα αγαθά που δεν συμμορφώνονται με τη σύμβαση υπόκεινται σε ελάχιστη εναρμόνιση με την οδηγία 1999/44/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁹. Επετράπη στα κράτη μέλη να υπερβαίνουν τα πρότυπα της Ένωσης και να θεσπίζουν κανόνες που εξασφαλίζουν ακόμη υψηλότερο επίπεδο προστασίας των καταναλωτών. Ως εκ τούτου, ενήργησαν επί διαφόρων στοιχείων και σε διαφορετικό βαθμό. Συνεπώς, οι εθνικές διατάξεις για τη μεταφορά της νομοθεσίας της Ένωσης όσον αφορά το δίκαιο των καταναλωτικών συμβάσεων αποκλίνουν σημαντικά επί του παρόντος στα ουσιώδη στοιχεία της σύμβασης πώλησης, όπως είναι η ύπαρξη ή όχι ιεράρχησης των τρόπων επανόρθωσης, η περίοδος της νόμιμης εγγύησης, η περίοδος αντιστροφής του βάρους της απόδειξης ή η κοινοποίηση του ελαττώματος στον πωλητή.
- (6) Οι υφιστάμενες διαφορές ενδέχεται να επηρεάζουν αρνητικά τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁰, οι επιχειρήσεις που κατευθύνουν τις δραστηριότητές τους σε καταναλωτές σε άλλα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους κανόνες αναγκαστικού δικαίου των καταναλωτικών συμβάσεων που συνάπτονται στη χώρα συνήθους διαμονής του καταναλωτή. Καθώς οι κανόνες αυτοί διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών, οι επιχειρήσεις ενδέχεται να επιβαρύνονται με πρόσθετο κόστος. Κατά συνέπεια, πολλές επιχειρήσεις μπορεί να προτιμούν να συνεχίσουν να δραστηριοποιούνται στην εγχώρια αγορά ή να εξάγουν μόνο σε ένα ή δύο κράτη μέλη. Αυτή η επιλογή ελαχιστοποίησης της έκθεσης στο κόστος και τους κινδύνους που συνδέονται με το διασυνοριακό ηλεκτρονικό εμπόριο συνεπάγεται χαμένες ευκαιρίες εμπορικής επέκτασης και επίτευξης οικονομιών κλίμακας. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι αυτές που επηρεάζονται ιδιαίτερα.
- (7) Ενώ οι καταναλωτές επωφελούνται από υψηλό επίπεδο προστασίας όταν πραγματοποιούν διαδικτυακές ή άλλες εξ αποστάσεως αγορές από το εξωτερικό, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 593/2008, ο κατακερματισμός επηρεάζει, επίσης, αρνητικά τα επίπεδα εμπιστοσύνης των καταναλωτών στο

39

Οδηγία 1999/44/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999 σχετικά με ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών, ΕΕ L 171 της 7.7.1999, σ. 12.

40

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενσχές (Ρώμη I) ΕΕ L177 της 4.7.2008, σ. 6.

ηλεκτρονικό εμπόριο. Ενώ πολλοί παράγοντες συμβάλλουν στη δυσπιστία αυτή, η αβεβαιότητα σχετικά με τα βασικά συμβατικά δικαιώματα αποτελεί μία από τις βασικότερες ανησυχίες των καταναλωτών. Η αβεβαιότητα αυτή υφίσταται ανεξάρτητα από το αν οι καταναλωτές προστατεύονται ή όχι από τις διατάξεις αναγκαστικού δικαίου για τις συμβάσεις που συνάπτονται με καταναλωτές του δικού τους κράτους μέλους τους σε περίπτωση που ένας πωλητής κατευθύνει τις διασυννοριακές δραστηριότητές του σε αυτούς ή εάν οι καταναλωτές συνάψουν ή όχι διασυννοριακές συμβάσεις με πωλητή χωρίς ο αντίστοιχος πωλητής να ασκεί εμπορικές δραστηριότητες στο κράτος μέλος του καταναλωτή.

- (8) Για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα αυτά, οι επιχειρήσεις και οι καταναλωτές θα πρέπει να μπορούν να βασίζονται σε ένα σύνολο πλήρως εναρμονισμένων και στοχευμένων κανόνων για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών. Η ύπαρξη ομοιόμορφων κανόνων είναι απαραίτητη σε σχέση με πολλά βασικά στοιχεία του δικαίου των καταναλωτικών συμβάσεων, τα οποία σύμφωνα με την ισχύουσα προσέγγιση της ελάχιστης εναρμόνισης, είχαν ως αποτέλεσμα ανισότητες και εμπορικούς φραγμούς σε ολόκληρη την Ένωση.
- (9) Η καθιέρωση πλήρως εναρμονισμένων κανόνων στον τομέα του δικαίου των καταναλωτικών συμβάσεων θα διευκολύνει τους εμπόρους να προσφέρουν τα προϊόντα τους σε άλλα κράτη μέλη. Οι επιχειρήσεις θα επιβαρύνονται με λιγότερες δαπάνες, καθώς δεν θα χρειάζεται πλέον να λαμβάνουν υπόψη διαφορετικούς κανόνες αναγκαστικού δικαίου όσον αφορά τους καταναλωτές. Θα επωφελούνται από μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου, όταν πραγματοποιούν πωλήσεις εξ αποστάσεως σε άλλα κράτη μέλη μέσω ενός σταθερού περιβάλλοντος όσον αφορά το δίκαιο των συμβάσεων.
- (10) Η αύξηση του ανταγωνισμού μεταξύ των εμπόρων λιανικής είναι πιθανόν να οδηγήσει σε μεγαλύτερο εύρος επιλογών σε τιμές πιο ανταγωνιστικές για τους καταναλωτές. Οι καταναλωτές θα επωφελούνται από υψηλό επίπεδο προστασίας και αύξηση της ευημερίας μέσω των στοχευμένων πλήρως εναρμονισμένων κανόνων. Αυτό με τη σειρά του θα αυξήσει την εμπιστοσύνη τους στο διασυννοριακό εξ αποστάσεως εμπόριο και ειδικότερα στο διαδίκτυο. Οι καταναλωτές θα αγοράζουν με μεγαλύτερη εμπιστοσύνη, όταν πραγματοποιούν διασυννοριακές αγορές εξ αποστάσεως γνωρίζοντας ότι θα απολαύουν των ίδιων δικαιωμάτων σε όλη την Ένωση.
- (11) Η παρούσα οδηγία καλύπτει τους κανόνες που ισχύουν για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών μόνο σε σχέση με τα βασικά στοιχεία των συμβάσεων που απαιτούνται για να ξεπεραστούν οι σχετιζόμενοι με το δίκαιο των συμβάσεων φραγμοί στην ψηφιακή ενιαία αγορά. Για τον σκοπό αυτό, οι κανόνες σχετικά με τις απαιτήσεις συμμόρφωσης, τους τρόπους επανόρθωσης που διατίθενται στους καταναλωτές σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των αγαθών με τη σύμβαση και οι λεπτομέρειες άσκησής τους θα πρέπει να εναρμονιστούν πλήρως και το επίπεδο προστασίας των καταναλωτών σε σύγκριση με την οδηγία 1999/44/EK θα πρέπει να αυξηθεί.
- (12) Όταν μια σύμβαση περιλαμβάνει στοιχεία τόσο για τις πωλήσεις αγαθών όσο και για την παροχή υπηρεσιών, η οδηγία θα πρέπει να ισχύει μόνο για το μέρος που αφορά την πώληση αγαθών σύμφωνα με την προσέγγιση που υιοθετείται στην οδηγία 2011/83/EE.
- (13) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να ισχύει για αγαθά, όπως DVD και CD, τα οποία εμπεριέχουν ψηφιακό περιεχόμενο κατά τρόπον ώστε αυτά να λειτουργούν μόνον ως φορέας για τη μεταφορά του ψηφιακού περιεχομένου. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να

ισχύει, ωστόσο, για ψηφιακό περιεχόμενο που είναι ενσωματωμένο κατά τέτοιο τρόπο ώστε οι λειτουργίες του να εξαρτώνται από τις κύριες λειτουργίες των αγαθών και λειτουργεί ως αναπόσπαστο μέρος αυτών.

- (14) Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει το δικαίωμα των συμβάσεων των κρατών μελών σε τομείς που δεν ρυθμίζονται από την παρούσα οδηγία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να είναι ελεύθερα να προβλέπουν πιο λεπτομερείς όρους σε σχέση με θέματα που ρυθμίζονται στην παρούσα οδηγία, εφόσον οι όροι αυτοί δεν είναι πλήρως εναρμονισμένοι με την παρούσα οδηγία: τούτο αφορά τις προθεσμίες παραγραφής για την άσκηση των δικαιωμάτων των καταναλωτών, τις εμπορικές εγγυήσεις, καθώς και το δικαίωμα του πωλητή προς επανόρθωση.
- (15) Στις περιπτώσεις που γίνεται παραπομπή στις ίδιες έννοιες, οι κανόνες της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να εφαρμόζονται και να ερμηνεύονται κατά τρόπο σύμφωνο με τους κανόνες της οδηγίας 1999/44/EK και της οδηγίας 2011/83/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴¹, όπως έχουν ερμηνευθεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (16) Για λόγους νομικής σαφήνειας, η οδηγία περιλαμβάνει ορισμό της σύμβασης πώλησης. Σύμφωνα με τον ορισμό αυτό, οι συμβάσεις στις οποίες τα αγαθά δεν έχουν ακόμη παραχθεί ή κατασκευαστεί, μεταξύ άλλων και υπό τις προδιαγραφές του καταναλωτή, περιλαμβάνονται επίσης στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.
- (17) Προκειμένου να υπάρξει σαφήνεια και ασφάλεια για τους πωλητές και τους καταναλωτές, η οδηγία θα πρέπει να ορίζει την έννοια της σύμβασης. Ο ορισμός αυτός ακολουθεί τις κοινές παραδόσεις όλων των κρατών μελών, απαιτώντας να υπάρχει συμφωνία με την οποία επιδιώκεται να δημιουργηθούν υποχρεώσεις ή άλλα έννομα αποτελέσματα προκειμένου να υφίσταται σύμβαση.
- (18) Προκειμένου να εξισορροπηθεί η απαίτηση της ασφάλειας δικαίου με την κατάλληλη ευελιξία των νομικών κανόνων, οποιαδήποτε παραπομπή σε ό,τι μπορεί να αναμένεται από πρόσωπο στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να νοείται ως παραπομπή σε ό,τι μπορεί να αναμένεται ευλόγως. Ο εύλογος χαρακτήρας θα πρέπει να διαπιστώνεται αντικειμενικά, λαμβάνοντας υπόψη το χαρακτήρα και τον σκοπό της σύμβασης, τις συγκεκριμένες περιστάσεις και τις συνήθειες και πρακτικές των εμπλεκόμενων μερών. Ειδικότερα, ο εύλογος χρόνος για την ολοκλήρωση της επισκευής ή αντικατάστασης θα πρέπει να διαπιστώνεται αντικειμενικά, λαμβανομένων υπόψη της φύσης των αγαθών και της έλλειψης συμμόρφωσης.
- (19) Για να υπάρξει σαφήνεια ως προς το τι μπορεί να αναμένει ο καταναλωτής από τα αγαθά και για τι θα είναι υπεύθυνος ο πωλητής σε περίπτωση αδυναμίας του να ανταποκριθεί σε ό,τι αναμένεται, είναι απαραίτητο να εναρμονιστούν πλήρως οι κανόνες για τον προσδιορισμό της συμμόρφωσης με τη σύμβαση. Η εφαρμογή ενός συνδυασμού υποκειμενικών και αντικειμενικών κριτηρίων θα πρέπει να διασφαλίζει τα νόμιμα συμφέροντα και των δύο μερών σε μια σύμβαση πώλησης. Η συμμόρφωση με τη σύμβαση θα πρέπει να αξιολογείται σε συνάρτηση όχι μόνο με τις απαιτήσεις οι οποίες έχουν πράγματι τεθεί στη σύμβαση, συμπεριλαμβανομένης της προσυμβατικής πληροφόρησης που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της σύμβασης, αλλά και με ορισμένες αντικειμενικές προϋποθέσεις, οι οποίες αποτελούν τα ευλόγως αναμενόμενα πρότυπα όσον αφορά τα αγαθά, ιδίως από την άποψη της

⁴¹

Οδηγία 2011/83/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 64).

καταλληλότητας για τον επιδιωκόμενο σκοπό, τη συσκευασία, τις οδηγίες εγκατάστασης και τις συνήθεις ποιότητες και δυνατότητες επιδόσεων.

- (20) Για μεγάλο αριθμό καταναλωτικών αγαθών προβλέπεται ότι πρέπει πρώτα να εγκατασταθούν ώστε να μπορέσουν να χρησιμοποιηθούν παραγωγικά από τον καταναλωτή. Επομένως, κάθε έλλειψη συμμόρφωσης που απορρέει από πλημμελή εγκατάσταση των αγαθών θα πρέπει να θεωρείται ως έλλειψη συμμόρφωσης με τη σύμβαση, όταν η εγκατάσταση πραγματοποιήθηκε από τον πωλητή ή υπό τον έλεγχο του πωλητή, καθώς και όταν τα αγαθά εγκαταστάθηκαν από τον καταναλωτή, αλλά η κακή εγκατάσταση οφείλεται σε λανθασμένες οδηγίες εγκατάστασης.
- (21) Η συμμόρφωση θα πρέπει να καλύπτει τόσο τα ουσιαστικά όσο και τα νομικά ελαττώματα. Δικαιώματα τρίτων και άλλα νομικά ελαττώματα μπορεί να εμποδίσουν τον καταναλωτή να επωφεληθεί από τα αγαθά σύμφωνα με τη σύμβαση, όταν ο κάτοχος του δικαιώματος υποχρεώσει δικαίως τον καταναλωτή να σταματήσει να παραβιάζει τα δικαιώματα αυτά. Ως εκ τούτου, ο πωλητής θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι τα αγαθά είναι απαλλαγμένα από οποιοδήποτε δικαίωμα τρίτου, το οποίο εμποδίζει τον καταναλωτή να επωφεληθεί από τα αγαθά σύμφωνα με τη σύμβαση.
- (22) Μολονότι θα πρέπει να διασφαλίζεται η συμβατική ελευθερία σε σχέση με τα κριτήρια συμμόρφωσης με τη σύμβαση, προκειμένου να αποφευχθεί η καταστρατήγηση της ευθύνης λόγω έλλειψης συμμόρφωσης και να εξασφαλιστεί η υψηλού επιπέδου προστασία των καταναλωτών, οποιαδήποτε παρέκκλιση από τους κανόνες αναγκαστικού δικαίου σχετικά με τα κριτήρια συμμόρφωσης και την πλημμελή εγκατάσταση, η οποία είναι επιζήμια για τα συμφέροντα των καταναλωτών, είναι έγκυρη μόνον εάν ο καταναλωτής έχει ενημερωθεί ρητώς και έχει συναινέσει ρητώς σε αυτήν κατά τη σύναψη της σύμβασης.
- (23) Η διασφάλιση της μεγαλύτερης διάρκειας ζωής των καταναλωτικών αγαθών είναι σημαντική για την επίτευξη περισσότερο βιώσιμων προτύπων κατανάλωσης και μιας κυκλικής οικονομίας. Ομοίως, η απομάκρυνση των μη συμμορφούμενων αγαθών από την αγορά της Ένωσης με την ενίσχυση της εποπτείας της αγοράς και την παροχή των κατάλληλων κινήτρων στους οικονομικούς φορείς είναι απαραίτητη προκειμένου να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη στην ενιαία αγορά. Για τους σκοπούς αυτούς, η τομεακή νομοθεσία της Ένωσης είναι η πιο κατάλληλη προσέγγιση για τη θέσπιση απαιτήσεων όσον αφορά τη διάρκεια ζωής και άλλων απαιτήσεων που συνδέονται με τα προϊόντα σε σχέση με συγκεκριμένους τύπους ή ομάδες αγαθών, χρησιμοποιώντας για τον σκοπό αυτό προσαρμοσμένα κριτήρια. Επομένως, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να είναι συμπληρωματική προς τους στόχους που επιδιώκονται στην εν λόγω τομεακή νομοθεσία της Ένωσης. Στον βαθμό που σε οποιαδήποτε προσυμβατική δήλωση που αποτελεί μέρος της σύμβασης πώλησης αναφέρονται συγκεκριμένες πληροφορίες για τη διάρκεια ζωής, ο καταναλωτής θα πρέπει να είναι σε θέση να βασιστεί σε αυτές στο πλαίσιο των κριτηρίων συμμόρφωσης.
- (24) Η ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου τόσο για τους καταναλωτές όσο και τους πωλητές απαιτεί σαφή ένδειξη του χρόνου κατά τον οποίο θα πρέπει να αξιολογηθεί η συμμόρφωση των αγαθών με τις συμβάσεις. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ της παρούσας οδηγίας και της οδηγίας 2011/83/ΕΕ, είναι σκόπιμο να επισημαίνεται ο χρόνος μετάθεσης του κινδύνου ως ο χρόνος αξιολόγησης της συμμόρφωσης των αγαθών. Ωστόσο, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες πρέπει να εγκατασταθούν τα αγαθά, ο χρόνος αυτός θα πρέπει να προσαρμόζεται.
- (25) Η προαιρετική δυνατότητα των κρατών μελών να διατηρούν υποχρεώσεις κοινοποίησης για τους καταναλωτές μπορεί να έχει ως συνέπεια να μην είναι σε θέση

να προβάλουν εύκολα καλά τεκμηριωμένες αξιώσεις επανόρθωσης σε περίπτωση καθυστέρησης ή έλλειψης κοινοποίησης, ειδικά σε μια διασυνοριακή συναλλαγή όπου εφαρμόζεται το δίκαιο άλλου κράτους μέλους και ο καταναλωτής δεν γνωρίζει αυτή την υποχρέωση κοινοποίησης που απορρέει από το δίκαιο άλλου κράτους μέλους. Ως εκ τούτου, δεν θα πρέπει να θεσπιστεί υποχρέωση κοινοποίησης για τους καταναλωτές. Κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη πρέπει να αποτρέπονται να απαιτούν ή να εξακολουθούν να απαιτούν από τον καταναλωτή να κοινοποιήσει στον πωλητή την έλλειψη συμμόρφωσης εντός ορισμένης προθεσμίας.

- (26) Προκειμένου να μπορέσουν οι επιχειρήσεις να βασιστούν σε ένα ενιαίο σύνολο κανόνων σε ολόκληρη την Ένωση, είναι αναγκαίο να εναρμονιστεί πλήρως η χρονική περίοδος κατά την οποία το βάρος της απόδειξης για την έλλειψη συμμόρφωσης αντιστρέφεται υπέρ του καταναλωτή. Εντός των δύο πρώτων ετών, προκειμένου να επωφεληθεί από το τεκμήριο της έλλειψης συμμόρφωσης, ο καταναλωτής θα πρέπει απλώς να αποδείξει ότι το αγαθό δεν συμμορφώνεται, χωρίς να χρειάζεται να αποδείξει ότι η έλλειψη συμμόρφωσης υπήρχε όντως κατά τον κρίσιμο χρόνο για τη διαπίστωση της συμμόρφωσης. Προκειμένου να αυξηθεί η ασφάλεια δικαίου σε σχέση με τους διαθέσιμους τρόπους επανόρθωσης σε περίπτωση έλλειψης συμμόρφωσης με τη σύμβαση και προκειμένου να εξαλειφθεί ένα από τα κύρια εμπόδια της ψηφιακής ενιαίας αγοράς, θα πρέπει να προβλεφθεί μια πλήρως εναρμονισμένη σειρά άσκησης των τρόπων επανόρθωσης. Ειδικότερα, ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει δυνατότητα επιλογής μεταξύ επισκευής ή αντικατάστασης ως πρώτο τρόπο επανόρθωσης, ο οποίος θα συμβάλει στη διατήρηση της συμβατικής σχέσης και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Επιπλέον, η παροχή στους καταναλωτές της δυνατότητας να απαιτήσουν επισκευή θα πρέπει να ενθαρρύνει τη βιώσιμη κατανάλωση και μπορεί να συμβάλει στην επιμήκυνση της διάρκειας ζωής των προϊόντων.
- (27) Η επιλογή του καταναλωτή μεταξύ επισκευής και αντικατάστασης θα πρέπει να περιορίζεται μόνο εάν η λύση που θα επιλεγεί θα ήταν δυσανάλογη σε σχέση με την άλλη διαθέσιμη επιλογή, αδύνατη ή παράνομη. Για παράδειγμα, μπορεί να είναι δυσανάλογο να απαιτηθεί η αντικατάσταση αγαθών εξαιτίας κάποιου μικρού σημαδιού, εάν η αντικατάσταση αυτή θα προκαλούσε σημαντικές δαπάνες, ενώ παράλληλα το σημάδι αυτό θα μπορούσε εύκολα να επισκευαστεί.
- (28) Σε περίπτωση κατά την οποία ο πωλητής δεν αποκατάστησε τη μη συμμόρφωση με επισκευή ή αντικατάσταση, χωρίς σημαντική ενόχληση για τον καταναλωτή και εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, ο καταναλωτής θα πρέπει να δικαιούται μείωση του τιμήματος ή να καταγγείλει τη σύμβαση. Ειδικότερα, οποιαδήποτε επισκευή ή αντικατάσταση θα πρέπει να ολοκληρωθεί με επιτυχία εντός του εν λόγω εύλογου χρονικού διαστήματος. Ο εύλογος χαρακτήρας του χρονικού διαστήματος θα πρέπει να διαπιστώνεται αντικειμενικά, λαμβανομένων υπόψη της φύσης των αγαθών και της μη συμμόρφωσης. Εάν, μετά την παρέλευση του εύλογου χρονικού διαστήματος, ο πωλητής δεν έχει προβεί στην αποκατάσταση της έλλειψης συμμόρφωσης, ο καταναλωτής δεν θα πρέπει να υποχρεούται να δεχθεί επιπλέον προσπάθειες εκ μέρους του πωλητή σε σχέση με την ίδια έλλειψη συμμόρφωσης.
- (29) Λαμβανομένου υπόψη ότι το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης λόγω της έλλειψης συμμόρφωσης αποτελεί σημαντικό τρόπο επανόρθωσης που εφαρμόζεται όταν η επισκευή ή η αντικατάσταση δεν είναι εφικτή ή έχει αποτύχει, ο καταναλωτής θα πρέπει επίσης να έχει το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η έλλειψη συμμόρφωσης είναι ήσσονος σημασίας. Αυτό θα αποτελέσει ισχυρό κίνητρο για την έγκαιρη αποκατάσταση όλων των περιπτώσεων

έλλειψης συμμόρφωσης. Προκειμένου το δικαίωμα καταγγελίας να καταστεί αποτελεσματικό για τους καταναλωτές, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο καταναλωτής αποκτά πολλά αγαθά, ορισμένα εκ των οποίων αποτελούν εξάρτημα του κυρίως αντικείμενου το οποίο δεν θα είχε αποκτήσει ο καταναλωτής χωρίς το κυρίως αντικείμενο, και η έλλειψη συμμόρφωσης επηρεάζει το κυρίως αντικείμενο, ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση σε σχέση και με τα εξαρτήματα, ακόμα και αν αυτά είναι σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης.

- (30) Σε περίπτωση που ο καταναλωτής καταγγείλει τη σύμβαση λόγω της έλλειψης συμμόρφωσης, η παρούσα οδηγία ορίζει μόνο τις βασικές συνέπειες και τις λεπτομέρειες του δικαιώματος καταγγελίας, ιδίως την υποχρέωση των μερών να επιστρέψουν όσα έχουν λάβει. Επομένως, ο πωλητής υποχρεούται να επιστρέψει το τίμημα που έλαβε από τον καταναλωτή και ο καταναλωτής θα πρέπει να επιστρέψει τα αγαθά.
- (31) Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα του δικαιώματος καταγγελίας των καταναλωτών, και να αποφεύγεται παράλληλα ο αδικαιολόγητος πλουτισμός τους, η υποχρέωση του καταναλωτή να επιβαρυνθεί με τη μείωση της αξίας των αγαθών θα πρέπει να περιορίζεται στις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες η μείωση υπερβαίνει τη συνήθη χρήση. Σε κάθε περίπτωση, ο καταναλωτής δεν θα πρέπει να υποχρεούται να καταβάλει μεγαλύτερο τίμημα από αυτό που έχει συμφωνηθεί για τα αγαθά. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η επιστροφή των αγαθών είναι αδύνατη λόγω καταστροφής ή απώλειάς τους, ο καταναλωτής θα πρέπει να καταβάλει τη χρηματική αξία των αγαθών που καταστράφηκαν. Ωστόσο, ο καταναλωτής δεν θα πρέπει να υποχρεούται να καταβάλει τη χρηματική αξία, εάν η καταστροφή ή η απώλεια οφείλεται στην έλλειψη συμμόρφωσης των αγαθών με τη σύμβαση.
- (32) Προκειμένου να αυξηθεί η ασφάλεια δικαίου για τους πωλητές και η συνολική εμπιστοσύνη των καταναλωτών στις διασυνοριακές αγορές, είναι αναγκαίο να εναρμονιστεί η χρονική περίοδος κατά την οποία ο πωλητής φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε έλλειψη συμμόρφωσης η οποία υπάρχει κατά τον χρόνο που αποκτά τη φυσική κατοχή των αγαθών. Λαμβανομένου υπόψη ότι τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν προβλέψει περίοδο δύο ετών κατά την εφαρμογή της οδηγίας 1999/44/EK και η περίοδος αυτή θεωρείται, στην πράξη, εύλογο χρονικό διάστημα από τους συμμετέχοντες στην αγορά, η περίοδος αυτή θα πρέπει να διατηρηθεί.
- (33) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση των καταναλωτών και να διευκολυνθεί η εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών όσον αφορά τα μη συμμορφούμενα αγαθά, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να ευθυγραμμίσει τη χρονική περίοδο κατά την οποία το βάρος της απόδειξης αντιστρέφεται υπέρ του καταναλωτή με την περίοδο κατά την οποία ο πωλητής ευθύνεται για οποιαδήποτε έλλειψη συμμόρφωσης.
- (34) Προκειμένου να διασφαλιστεί διαφάνεια, θα πρέπει να προβλεφθούν ορισμένες απαιτήσεις διαφάνειας για τις εμπορικές εγγυήσεις. Επιπλέον, προκειμένου να βελτιωθεί η ασφάλεια δικαίου και να αποφευχθεί τυχόν παραπλάνηση των καταναλωτών, η παρούσα οδηγία προβλέπει ότι, σε περίπτωση που οι όροι της εμπορικής εγγύησης που περιέχονται σε διαφημίσεις ή προσυμβατική πληροφόρηση είναι ευνοϊκότεροι για τον καταναλωτή από αυτούς που περιλαμβάνονται στη δήλωση της εγγύησης, θα πρέπει να υπερισχύουν οι ευνοϊκότεροι όροι.
- (35) Δεδομένου ότι ο πωλητής ευθύνεται έναντι του καταναλωτή για οποιαδήποτε έλλειψη συμμόρφωσης των αγαθών λόγω πράξης ή παράλειψης του πωλητή ή τρίτου προσώπου, είναι θεμιτό ο πωλητής να στραφεί κατά του υπευθύνου σε προηγούμενο

στάδιο της αλυσίδας των συναλλαγών. Ωστόσο, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει την αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων μεταξύ του πωλητή και άλλων μερών της αλυσίδας των συναλλαγών. Οι λεπτομέρειες για την άσκηση του δικαιώματος αυτού, ιδίως τα πρόσωπα κατά των οποίων μπορεί να στραφεί κάποιος και ο τρόπος θα πρέπει να προβλέπονται από τα κράτη μέλη.

- (36) Τα πρόσωπα ή οι οργανώσεις που έχουν, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, έννομο συμφέρον προστασίας των συμβατικών δικαιωμάτων των καταναλωτών θα πρέπει να έχουν την ευχέρεια να κινήσουν δικαστικές διαδικασίες είτε ενώπιον δικαστηρίου είτε ενώπιον διοικητικού οργάνου, αρμόδιων να αποφασίζουν σχετικά με τις προσφυγές αυτές ή να κινούν τις κατάλληλες δικαστικές διαδικασίες.
- (37) Καμία διάταξη της παρούσας οδηγίας δεν θίγει την εφαρμογή των κανόνων του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, ιδίως του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 593/2008 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴².
- (38) Η οδηγία 1999/44/ΕΚ θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να εξαιρεθούν οι συμβάσεις πώλησης εξ αποστάσεως από το πεδίο εφαρμογής της.
- (39) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴³ θα πρέπει να τροποποιηθεί για να συμπεριλάβει στο παράρτημά του παραπομπή στην παρούσα οδηγία, ώστε να διευκολυνθεί η διασυννοιακή συνεργασία για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.
- (40) Η οδηγία 2009/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁴ θα πρέπει να τροποποιηθεί για να συμπεριλάβει στο παράρτημά της παραπομπή στην παρούσα οδηγία, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία.
- (41) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση των κρατών μελών και της Επιτροπής, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα⁴⁵, τα κράτη μέλη έχουν αναλάβει να επισυνάπτουν, σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, στην κοινοποίηση των μέτρων που λαμβάνουν για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο, ένα ή περισσότερα έγγραφα τα οποία επεξηγούν τη σχέση μεταξύ των επιμέρους στοιχείων μιας οδηγίας και των αντίστοιχων μερών των πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης θεωρεί αιτιολογημένη τη διαβίβαση τέτοιων εγγράφων.
- (42) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, δηλ. να συμβάλει στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς με την ενιαία αντιμετώπιση των εμποδίων που σχετίζονται με το δίκαιο των συμβάσεων για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως να επιτευχθούν καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η οποία διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως εκτίθεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτών όρια.

⁴² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (αναδιατύπωση), ΕΕ L 351 της 20.12.2012, σ. 1.

⁴³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2004, σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών, ΕΕ L 165 της 18.06.2013, σ.1.

⁴⁴ Οδηγία 2009/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, περί των αγωγών παραλείψεως στον τομέα της προστασίας των συμφερόντων των καταναλωτών, ΕΕ L 110 της 1.05.2009, σ.30.

⁴⁵ ΕΕ C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

- (43) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συγκεκριμένα τα άρθρα 16, 38 και 47,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει ορισμένες απαιτήσεις σχετικά με τις συμβάσεις εξ αποστάσεως πώλησης που συνάπτονται μεταξύ του πωλητή και του καταναλωτή, ιδίως τους κανόνες σχετικά με τη συμμόρφωση των αγαθών, την επανόρθωση σε περίπτωση μη συμμόρφωσης και τους τρόπους άσκησης της εν λόγω επανόρθωσης.
2. Η οδηγία δεν ισχύει για τις εξ αποστάσεως συμβάσεις παροχής υπηρεσιών. Ωστόσο, στην περίπτωση συμβάσεων πώλησης που προβλέπουν τόσο την πώληση αγαθών όσο και την παροχή υπηρεσιών, η παρούσα οδηγία ισχύει για το μέρος που αφορά την πώληση αγαθών.
3. Η οδηγία δεν ισχύει για οποιοδήποτε σταθερό μέσο το οποίο εμπεριέχει ψηφιακό περιεχόμενο, εφόσον έχει χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά ως φορέας για την παροχή του ψηφιακού περιεχομένου στον καταναλωτή.
4. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει το εθνικό γενικό δίκαιο περί συμβάσεων, όπως οι κανόνες διαμόρφωσης, το κύρος ή τα αποτελέσματα μιας σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών της καταγγελίας μιας σύμβασης, στον βαθμό που το εν λόγω δίκαιο δεν ρυθμίζεται από αυτήν.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «σύμβαση πώλησης»: κάθε σύμβαση βάσει της οποίας ο πωλητής μεταβιβάζει ή αναλαμβάνει την υποχρέωση να μεταβιβάσει την κυριότητα αγαθών, συμπεριλαμβανομένων αγαθών τα οποία πρόκειται να κατασκευαστούν ή να παραχθούν, στον καταναλωτή και ο καταναλωτής καταβάλλει ή αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλει το τίμημα·
- β) «καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο, όσον αφορά τις συμβάσεις που καλύπτει η παρούσα οδηγία, ενεργεί για λόγους οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας·
- γ) «πωλητής»: κάθε φυσικό πρόσωπο ή κάθε νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από το εάν διέπεται από το ιδιωτικό ή δημόσιο δίκαιο, το οποίο ενεργεί, ακόμη και μέσω κάθε άλλου προσώπου ενεργούντος εξ ονόματός του ή για λογαριασμό του, για σκοπούς οι οποίοι σχετίζονται με τις εμπορικές, επιχειρηματικές, βιοτεχνικές ή επαγγελματικές δραστηριότητές του σε σχέση με συμβάσεις καλυπτόμενες από την παρούσα οδηγία·
- δ) «αγαθά»: κάθε ενσώματο κινητό αντικείμενο, με εξαίρεση:
  - α) τα είδη τα οποία πωλούνται στα πλαίσια αναγκαστικής εκτέλεσης ή με άλλο τρόπο από δικαστική αρχή·

- β) το νερό, το αέριο και την ηλεκτρική ενέργεια, εκτός αν προσφέρονται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα·
- ε) «σύμβαση πώλησης εξ αποστάσεως»: κάθε σύμβαση πώλησης η οποία συνάπτεται στο πλαίσιο ενός οργανωμένου συστήματος πωλήσεων εξ αποστάσεως χωρίς την ταυτόχρονη φυσική παρουσία του πωλητή και του καταναλωτή, με αποκλειστική χρήση ενός ή περισσότερων μέσων επικοινωνίας εξ αποστάσεως, συμπεριλαμβανομένου του διαδικτύου, μέχρι και τη στιγμή σύναψης της σύμβασης·
- στ) «σταθερό μέσο»: κάθε μέσο που παρέχει στον καταναλωτή ή στον πωλητή τη δυνατότητα να αποθηκεύει πληροφορίες που απευθύνονται προσωπικά σε αυτόν, κατά τρόπον ώστε να μπορεί να ανατρέξει σε αυτές μελλοντικά, για το απαιτούμενο από τους σκοπούς των πληροφοριών χρονικό διάστημα, και που επιτρέπει την πανομοιότυπη αναπαραγωγή των αποθηκευόμενων πληροφοριών·
- ζ) «εμπορική εγγύηση», κάθε ανάληψη υποχρέωσης εκ μέρους του πωλητή ή παραγωγού («εγγυητής») προς τον καταναλωτή, επιπλέον των νομικών του υποχρεώσεων σχετικά με την εγγύηση συμμόρφωσης, για επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος ή για αντικατάσταση, επισκευή ή συντήρηση καθ' οιονδήποτε τρόπο των αγαθών σε περίπτωση που αυτά δεν ικανοποιούν τις προδιαγραφές ή οποιαδήποτε άλλη απαίτηση πέραν της συμμόρφωσης που αναφέρονται στη δήλωση της εγγύησης ή στη σχετική διαφήμιση και που είναι διαθέσιμες κατά τη στιγμή ή πριν από τη σύναψη της σύμβασης·
- η) «σύμβαση»: συμφωνία με την οποία επιδιώκεται να δημιουργηθούν υποχρεώσεις ή άλλα έννομα αποτελέσματα·
- θ) «επισκευή»: η αποκατάσταση του αγαθού σε περίπτωση έλλειψης συμμόρφωσης, ώστε να είναι σύμφωνο προς τους όρους της σύμβασης·
- ι) «δωρεάν»: χωρίς τις απαραίτητες δαπάνες που συνεπάγεται η αποκατάσταση της συμμόρφωσης του αγαθού, ιδίως τις δαπάνες αποστολής, το εργατικό κόστος και το κόστος των υλικών.

Άρθρο 3

Επίπεδο εναρμόνισης

Τα κράτη μέλη δεν διατηρούν ή θεσπίζουν διατάξεις που παρεκκλίνουν από αυτές που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένων των περισσότερο ή λιγότερο αυστηρών διατάξεων για την εξασφάλιση διαφορετικού επιπέδου προστασίας του καταναλωτή.

Άρθρο 4

Συμμόρφωση προς τους όρους της σύμβασης

1. Για να θεωρηθεί ότι τα αγαθά συνάδουν με τους όρους της σύμβασης, ο πωλητής διασφαλίζει, κατά περίπτωση, ότι:
  - α) η ποσότητα, η ποιότητα και τα χαρακτηριστικά τους είναι αυτά που προβλέπονται από τη σύμβαση, το οποίο περιλαμβάνει ότι, εάν ο πωλητής επιδείξει δείγμα ή υπόδειγμα στον καταναλωτή, τα αγαθά θα πρέπει να διαθέτουν τις ιδιότητες και να αντιστοιχούν στην περιγραφή του δείγματος ή υποδείγματος αυτού,

- β) είναι κατάλληλα για κάθε ειδική χρήση την οποία επιζητεί ο καταναλωτής και την οποία γνωστοποίησε στον πωλητή κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης, ο δε πωλητής την αποδέχθηκε, και
  - γ) έχουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά και τις δυνατότητες επιδόσεων που καθορίζονται σε τυχόν προσυμβατική δήλωση η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της σύμβασης.
2. Για να θεωρηθεί ότι τα αγαθά συνάδουν με τους όρους της σύμβασης, πρέπει επιπλέον να εκπληρώνουν τις απαιτήσεις των άρθρων 5, 6 και 7.
3. Οποιαδήποτε συμφωνία που εισάγει εξαίρεση, παρέκκλιση ή μεταβολή από τα άρθρα 5 και 6 σε βάρος του καταναλωτή είναι έγκυρη μόνον εφόσον, κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης, ο καταναλωτής γνώριζε την ιδιαίτερη κατάσταση των αγαθών και αποδέχθηκε ρητά τη συγκεκριμένη κατάσταση κατά τη σύναψή της.

Άρθρο 5

Απαιτήσεις συμμόρφωσης των αγαθών

Τα αγαθά θα πρέπει, ανάλογα με την περίπτωση:

- α) να είναι κατάλληλα για τους σκοπούς για τους οποίους χρησιμοποιούνται συνήθως αγαθά της ίδιας περιγραφής·
- β) να παραδίδονται μαζί με τα εξαρτήματα, τις συσκευασίες, τις οδηγίες εγκατάστασης ή άλλου είδους οδηγίες που είναι δυνατό να αναμένει να λάβει ο καταναλωτής· και
- γ) να έχουν τη συνήθη ποιότητα και τις συνήθεις δυνατότητες επιδόσεων ενός αγαθού του ίδιου τύπου τις οποίες μπορεί να αναμένει ο καταναλωτής, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των αγαθών και τυχόν δημόσια δήλωση που έχει πραγματοποιηθεί από τον πωλητή ή για λογαριασμό του πωλητή ή άλλων προσώπων σε προηγούμενα στάδια της αλυσίδας συναλλαγών, περιλαμβανομένου του παραγωγού, εκτός αν ο πωλητής αποδείξει:
  - i) ότι ο πωλητής δεν γνώριζε και δεν μπορούσε ευλόγως να γνωρίζει τη σχετική δήλωση·
  - ii) ότι, κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης η σχετική δήλωση είχε διορθωθεί· ή
  - iii) ότι η απόφαση για την αγορά των προϊόντων δεν μπορούσε να επηρεαστεί από τη δήλωση.

Άρθρο 6

Πλημμελής εγκατάσταση

Σε περίπτωση πλημμελούς εγκατάστασης των αγαθών, οποιαδήποτε έλλειψη συμμόρφωσης η οποία είναι συνέπεια της πλημμελούς εγκατάστασης θεωρείται ως έλλειψη συμμόρφωσης των αγαθών με τη σύμβαση, εφόσον:

- α) η εγκατάσταση των αγαθών έγινε από τον πωλητή ή υπό την ευθύνη του· ή
- β) τα αγαθά προορίζονταν για εγκατάσταση από τον καταναλωτή, εγκαταστάθηκαν από τον καταναλωτή και η πλημμελής εγκατάσταση οφείλεται σε ελάττωμα των οδηγιών εγκατάστασης.

Άρθρο 7

Δικαιώματα τρίτων

Κατά τον κρίσιμο χρόνο για τη διαπίστωση της συμμόρφωσης με τη σύμβαση, όπως καθορίζεται από το άρθρο 8, τα αγαθά πρέπει να είναι απαλλαγμένα από οποιοδήποτε δικαίωμα τρίτου, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βασίζονται στη διανοητική ιδιοκτησία, ούτως ώστε τα αγαθά να μπορούν να χρησιμοποιηθούν σύμφωνα με τη σύμβαση.

Άρθρο 8

Κρίσιμος χρόνος για τη διαπίστωση της συμμόρφωσης με τη σύμβαση

1. Ο πωλητής φέρει ευθύνη για κάθε έλλειψη συμμόρφωσης με τη σύμβαση η οποία υφίσταται κατά τον χρόνο που:
  - α) ο καταναλωτής ή τρίτος που υποδεικνύεται από αυτόν, άλλος από τον μεταφορέα, αποκτά τη φυσική κατοχή των αγαθών· ή
  - β) τα αγαθά παραδίδονται στον μεταφορέα που έχει επιλέξει ο καταναλωτής, εφόσον ο εν λόγω μεταφορέας δεν έχει προταθεί από τον πωλητή ή εφόσον ο πωλητής δεν προτείνει κανένα μέσο μεταφοράς.
2. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες τα αγαθά εγκαταστάθηκαν από τον πωλητή ή υπό την ευθύνη του πωλητή, ο χρόνος απόκτησης από τον καταναλωτή της φυσικής κατοχής των αγαθών νοείται ως ο χρόνος ολοκλήρωσης της εγκατάστασης. Σε περίπτωση που τα αγαθά προορίζονταν να εγκατασταθούν από τον καταναλωτή, ο χρόνος κατά τον οποίον ο καταναλωτής είχε στη διάθεσή του εύλογο χρόνο για την εγκατάσταση, αλλά σε κάθε περίπτωση όχι αργότερα από 30 ημέρες μετά την προθεσμία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 νοείται ως ο χρόνος απόκτησης από τον καταναλωτή της φυσικής κατοχής των αγαθών.
3. Κάθε έλλειψη συμμόρφωσης με τη σύμβαση η οποία καθίσταται προφανής εντός δύο ετών από τον χρόνο που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 τεκμαίρεται ότι υφίστατο κατά τον χρόνο που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2, εκτός εάν το τεκμήριο αυτό είναι ασυμβίβαστο με τη φύση των αγαθών ή με τη φύση της έλλειψης συμμόρφωσης.

Άρθρο 9

Τρόποι επανόρθωσης για την έλλειψη συμμόρφωσης με τη σύμβαση που έχει στη διάθεσή του ο καταναλωτής

1. Σε περίπτωση έλλειψης συμμόρφωσης με τη σύμβαση, ο καταναλωτής έχει δικαίωμα σε αποκατάσταση της συμμόρφωσης του αγαθού από τον πωλητή, δωρεάν, με επισκευή ή αντικατάσταση σύμφωνα με το άρθρο 11.
2. Η επισκευή ή η αντικατάσταση ολοκληρώνεται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και χωρίς σημαντική ενόχληση του καταναλωτή, λαμβανομένων υπόψη της φύσης των αγαθών και του σκοπού για τον οποίο ο καταναλωτής προόριζε τα αγαθά.
3. Ο καταναλωτής έχει δικαίωμα σε ανάλογη μείωση της τιμής σύμφωνα με το άρθρο 12 ή σε καταγγελία της σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 13, εφόσον:
  - α) η επισκευή ή η αντικατάσταση είναι αδύνατη ή παράνομη·

- β) ο πωλητής δεν ολοκλήρωσε την επισκευή ή την αντικατάσταση εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος·
  - γ) η επισκευή ή η αντικατάσταση θα προκαλούσαν σημαντική ενόχληση του καταναλωτή· ή
  - δ) ο πωλητής έχει δηλώσει, ή συνάγεται σαφώς από τις περιστάσεις, ότι δεν θα αποκαταστήσει τη συμμόρφωση των αγαθών με τη σύμβαση εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.
4. Ο καταναλωτής δικαιούται να αρνηθεί την καταβολή του υπολειπόμενου τμήματος του τιμήματος, έως ότου ο πωλητής αποκαταστήσει τη συμμόρφωση των αγαθών με τη σύμβαση.
5. Ο καταναλωτής δεν δικαιούται επανόρθωση, στον βαθμό που ο καταναλωτής συνέβαλε στην έλλειψη συμμόρφωσης με τη σύμβαση ή στα αποτελέσματά της.

Άρθρο 10

Αντικατάσταση αγαθών

1. Εάν ο πωλητής αποκαταστήσει την έλλειψη συμμόρφωσης με τη σύμβαση με αντικατάσταση, ο πωλητής ανακτά τα προς αντικατάσταση αγαθά με έξοδα του πωλητή, εκτός αν τα μέρη συμφώνησαν διαφορετικά μετά την κοινοποίηση της έλλειψης συμμόρφωσης με τη σύμβαση από τον καταναλωτή στον πωλητή.
2. Εάν ο καταναλωτής είχε εγκαταστήσει τα αγαθά κατά τρόπο σύμφωνο με τη φύση και τον σκοπό τους, προτού η έλλειψη συμμόρφωσης καταστεί εμφανής, η υποχρέωση ανάκτησης των προς αντικατάσταση αγαθών περιλαμβάνει την αφαίρεση των μη συμμορφούμενων αγαθών και την εγκατάσταση των υποκατάστατων αγαθών, ή την ανάληψη των δαπανών αυτών.
3. Ο καταναλωτής δεν υποχρεούται να πληρώσει για οποιαδήποτε χρήση των προς αντικατάσταση αγαθών κατά το χρονικό διάστημα που προηγήθηκε της αντικατάστασης.

Άρθρο 11

Δυνατότητα επιλογής του καταναλωτή μεταξύ επισκευής και αντικατάστασης

Ο καταναλωτής δύναται να επιλέξει μεταξύ επισκευής και αντικατάστασης, εκτός αν η επιλεγείσα μέθοδος αποκατάστασης θα ήταν αδύνατη, παράνομη ή, σε σύγκριση με την άλλη εναλλακτική επιλογή, θα συνεπάγετο για τον πωλητή δυσανάλογες δαπάνες, λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστάσεων, συν τοις άλλοις:

- α) την αξία που θα είχε το αγαθό, σε περίπτωση απουσίας μη συμμόρφωσης προς τη σύμβαση·
- β) τη σημασία της μη συμμόρφωσης προς τη σύμβαση·
- γ) το κατά πόσον ο εναλλακτικός τρόπος επανόρθωσης θα μπορούσε να ολοκληρωθεί χωρίς σημαντική ενόχληση του καταναλωτή.

Άρθρο 12

Μείωση του τιμήματος

Η μείωση του τιμήματος είναι ανάλογη της μείωσης της αξίας των ληφθέντων από τον καταναλωτή αγαθών σε σύγκριση με την αξία που θα είχαν τα αγαθά αν ήταν σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης.

Άρθρο 13

Δικαίωμα του καταναλωτή να καταγγείλει τη σύμβαση

1. Ο καταναλωτής ασκεί το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης με σχετική γνωστοποίηση προς τον πωλητή που παρέχεται με οποιονδήποτε τρόπο.
2. Σε περίπτωση που η έλλειψη συμμόρφωσης με τη σύμβαση αφορά μόνον ορισμένα από τα παραδιδόμενα αγαθά στο πλαίσιο της σύμβασης και συντρέχει λόγος καταγγελίας σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 9, ο καταναλωτής δύναται να καταγγείλει τη σύμβαση μόνο σε σχέση με τα αγαθά αυτά και οποιαδήποτε άλλα αγαθά, τα οποία απέκτησε ο καταναλωτής συμπληρωματικά προς τα μη συμμορφούμενα αγαθά.
3. Σε περίπτωση που ο καταναλωτής καταγγείλει τη σύμβαση στο σύνολό της ή σε σχέση με ορισμένα από τα παραδιδόμενα αγαθά στο πλαίσιο της σύμβασης, σύμφωνα με την παράγραφο 2:
  - α) ο πωλητής επιστρέφει στον καταναλωτή το καταβληθέν τίμημα χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και σε κάθε περίπτωση εντός 14 ημερών από την παραλαβή της καταγγελίας και αναλαμβάνει τα έξοδα επιστροφής·
  - β) ο καταναλωτής επιστρέφει στον πωλητή τα αγαθά, με έξοδα του τελευταίου, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και σε κάθε περίπτωση εντός 14 ημερών από την κοινοποίηση της καταγγελίας·
  - γ) σε περίπτωση που τα αγαθά δεν μπορούν να επιστραφούν λόγω καταστροφής ή απώλειας, ο καταναλωτής καταβάλλει στον πωλητή τη χρηματική αξία που θα είχαν τα μη συμμορφούμενα αγαθά κατά την ημερομηνία που επρόκειτο να γίνει η επιστροφή, εάν είχαν διατηρηθεί από τον καταναλωτή χωρίς να καταστραφούν ή απολεσθούν μέχρι την ημερομηνία αυτή, εκτός εάν η καταστροφή ή η απώλεια προκλήθηκε από έλλειψη συμμόρφωσης των αγαθών με τη σύμβαση· και
  - δ) ο καταναλωτής καταβάλλει οποιαδήποτε μείωση της αξίας των αγαθών μόνο στον βαθμό που η μείωση αυτή υπερβαίνει την υποτίμηση λόγω της συνήθους χρήσης. Η πληρωμή για μείωση της αξίας δεν πρέπει να υπερβαίνει το τίμημα που καταβλήθηκε για τα αγαθά.

Άρθρο 14

Προθεσμίες

Ο καταναλωτής δικαιούται επανόρθωση για την έλλειψη συμμόρφωσης των αγαθών με τη σύμβαση, εφόσον η έλλειψη συμμόρφωσης καταστεί προφανής εντός δύο ετών από τον κρίσιμο χρόνο για τη διαπίστωση της συμμόρφωσης. Εάν, δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, τα δικαιώματα που προβλέπονται στο άρθρο 9 υπόκεινται σε παραγραφή, η παραγραφή αυτή δεν θα είναι μικρότερη των δύο ετών από τον κρίσιμο χρόνο για τη διαπίστωση της συμμόρφωσης με τη σύμβαση.

Άρθρο 15

Εμπορικές εγγυήσεις

1. Κάθε εμπορική εγγύηση είναι δεσμευτική για τον εγγυητή υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται:
  - α) στις προσυμβατικές πληροφορίες που παρέχονται από τον πωλητή, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε προσυμβατικής δήλωσης η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της σύμβασης·
  - β) στη διαφήμιση που υπήρχε κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης ή πριν από αυτή· και
  - γ) στη δήλωση εγγύησης.Εάν η δήλωση εγγύησης είναι λιγότερο ευνοϊκή για τον καταναλωτή από τις προϋποθέσεις που ορίζονται στις προσυμβατικές πληροφορίες που παρέχονται από τον πωλητή ή τη διαφήμιση, η εμπορική εγγύηση είναι δεσμευτική βάσει των όρων που προβλέπονται στις προσυμβατικές πληροφορίες ή τη διαφήμιση σχετικά με την εμπορική εγγύηση.
2. Η δήλωση εγγύησης διατίθεται σε σταθερό μέσο και συντάσσεται σε απλή και κατανοητή γλώσσα. Περιλαμβάνει τα ακόλουθα:
  - α) σαφή δήλωση των νόμιμων δικαιωμάτων του καταναλωτή, όπως προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, και σαφή δήλωση ότι τα εν λόγω δικαιώματα δεν θίγονται από την εμπορική εγγύηση· και
  - β) τους όρους της εμπορικής εγγύησης που υπερβαίνουν τα νόμιμα δικαιώματα του καταναλωτή, τις πληροφορίες σχετικά με τη διάρκεια, τη δυνατότητα μεταφοράς, το εδαφικό πεδίο εφαρμογής και την ύπαρξη τυχόν επιβαρύνσεων που ενδέχεται να υποστεί ο καταναλωτής, προκειμένου να επωφεληθεί από την εμπορική εγγύηση, το όνομα και τη διεύθυνση του εγγυητή και, σε περίπτωση που δεν είναι ο ίδιος ο εγγυητής, το πρόσωπο κατά του οποίου πρόκειται να στραφεί η αξίωση και τη διαδικασία με την οποία πρόκειται να προβληθεί η αξίωση.
3. Η μη συμμόρφωση με την παράγραφο 2 δεν θίγει τον δεσμευτικό χαρακτήρα της εμπορικής εγγύησης για τον εγγυητή.
4. Τα κράτη μέλη δύνανται να θεσπίζουν πρόσθετους κανόνες για τις εμπορικές εγγυήσεις στον βαθμό που οι κανόνες αυτοί δεν μειώνουν την προστασία που προβλέπεται στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 16

Δικαίωμα προς επανόρθωση

Σε περίπτωση που ο πωλητής φέρει ευθύνη έναντι του καταναλωτή λόγω έλλειψης συμμόρφωσης με τη σύμβαση που απορρέει από πράξη ή παράλειψη προσώπου σε προηγούμενο στάδιο της αλυσίδας των συναλλαγών, ο πωλητής δικαιούται να στραφεί κατά του προσώπου ή των προσώπων που φέρουν ευθύνη στην αλυσίδα συναλλαγών. Το πρόσωπο κατά του οποίου μπορεί να στραφεί ο πωλητής, καθώς και οι σχετικοί τρόποι επανόρθωσης και οι όροι άσκησής τους, καθορίζονται από το εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 17

Επιβολή

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την ύπαρξη κατάλληλων και αποτελεσματικών μέσων για την τήρηση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.
2. Τα μέσα που αναφέρει η παράγραφος 1 περιλαμβάνουν διατάξεις, οι οποίες επιτρέπουν σε έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους οργανισμούς, όπως καθορίζονται από την εθνική νομοθεσία, να προσφεύγουν σύμφωνα με την εθνική τους νομοθεσία, στα δικαστήρια ή στα αρμόδια διοικητικά όργανα, ώστε να διασφαλίζουν την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας:
  - α) δημόσιους οργανισμούς ή τους εκπροσώπους τους·
  - β) οργανώσεις καταναλωτών που έχουν έννομο συμφέρον στην προστασία των καταναλωτών·
  - γ) επαγγελματικές οργανώσεις που έχουν έννομο συμφέρον να ενεργήσουν.

Άρθρο 18

Υποχρεωτικός χαρακτήρας

Οποιαδήποτε συμβατική συμφωνία η οποία αποκλείει, σε βάρος του καταναλωτή, την εφαρμογή των εθνικών μέτρων μεταφοράς της παρούσας οδηγίας, παρεκκλίνει από αυτά ή μεταβάλλει την ισχύ τους προτού η έλλειψη συμμόρφωσης των αγαθών προς τη σύμβαση περιέλθει σε γνώση του πωλητή από τον καταναλωτή, δεν είναι δεσμευτική για τον καταναλωτή, εκτός εάν τα μέρη της σύμβασης αποκλείσουν τα αποτελέσματα των απαιτήσεων των άρθρων 5 και 6, παρεκκλίνουν από αυτά ή τα τροποποιήσουν, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3.

Άρθρο 19

Τροποποιήσεις της οδηγίας 1999/44/ΕΚ, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ

1. Το άρθρο 1 της οδηγίας 1999/44/ΕΚ τροποποιείται ως εξής:
  - α) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Η παρούσα οδηγία έχει ως αντικείμενο την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με ορισμένες πτυχές των συμβάσεων πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών, οι οποίες δεν συνιστούν συμβάσεις πώλησης εξ αποστάσεως, με σκοπό την εξασφάλιση ενός στοιχειώδους ορίου ομοιόμορφης προστασίας των καταναλωτών στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς.»
  - β) Η παράγραφος 2 τροποποιείται ως εξής:
    - i) Το στοιχείο στ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«στ) επισκευή: η αποκατάσταση του καταναλωτικού αγαθού σε περίπτωση έλλειψης συμμόρφωσης, ώστε να είναι σύμφωνο προς τους όρους της σύμβασης πώλησης·»
    - ii) Προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«ζ) «σύμβαση πώλησης εξ αποστάσεως», κάθε σύμβαση πώλησης η οποία συνάπτεται στο πλαίσιο οργανωμένου καθεστώτος πωλήσεων εξ αποστάσεως χωρίς την ταυτόχρονη φυσική παρουσία του πωλητή και του καταναλωτή, με αποκλειστική χρήση ενός ή περισσότερων μέσων

επικοινωνίας εξ αποστάσεως, συμπεριλαμβανομένου του διαδικτύου, μέχρι τον χρόνο σύναψης της σύμβασης και κατά τη διάρκεια αυτής».

2. Στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«22. Οδηγία (ΕΕ) Ν/XXX του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της XX/XX/201X σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών (ΕΕ...)»

3. Στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2009/22/ΕΚ προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«16. Οδηγία (ΕΕ) Ν/XXX του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της XX/XX/201X σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών (ΕΕ...)»

Άρθρο 20

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία το αργότερο [δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος].
2. Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την παραπομπή αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.
3. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων εθνικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 21

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 22

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος